

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023

OBSAH

I.	ÚVODEM.....	3
II.	VYMEZENÍ POJMU KPSS, PRINCIPY, PŘÍNOS A PRŮBĚH	4
III.	KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ORP VELKÉ MEZIŘÍČÍ	7
IV.	PRŮBĚŽNÉ NAPLŇOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ NASTAVENÝCH PRIORIT	9
V.	ANALÝZY A AKTIVITY KPSS.....	11
VI.	VYBRANÉ ANALYTICKÉ ÚDAJE	13
	Sociálně demografická analýza – vybrané ukazatele	13
	Sociálně demografická prognóza – Kraj Vysočina	17
	Základní demografické ukazatele obcí I. typu participujících na KPSS	18
VII.	DALŠÍ VYBRANÉ EMPIRICKÉ POZNATKY.....	22
VIII.	SÍŤ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	30
IX.	SWOT ANALÝZY.....	33
	SWOT analýza – senioři	33
	SWOT analýza – osoby se zdravotním postižením	34
	SWOT analýza – děti, mládež a rodina	35
	SWOT analýza – osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	37
X.	PRIORITY A OPATŘENÍ NA OBDOBÍ 2021–2023	38
XI.	STRUČNĚ ZÁVĚREM	44
XII.	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	45
XIII.	SEZNAM GRAFŮ	46
XIV.	SEZNAM TABULEK.....	46
XV.	SEZNAM SCHÉMAT	47

I. ÚVODEM

Město Velké Meziříčí se v roce 2014 inspirovalo jinými městy a na základě rozhodnutí politických orgánů zahájilo plánování sociálních služeb na principu komunitní spolupráce všech zainteresovaných partnerů v sociální oblasti. V rámci tohoto procesu byly ustanoveny 4 pracovní skupiny – pracovní skupina pro cílovou skupinu „Senioři“, pracovní skupina pro cílovou skupinu „Osoby se zdravotním postižením“, pracovní skupina pro cílovou skupinu „Děti, mládež do 26 let a rodina“ a pracovní skupina pro cílovou skupinu „Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi“. Své aktivity také zahájila řídicí skupina pro Komunitní plánování sociálních služeb (dále jen KPSS), které se účastní zástupci města, poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé sociálních služeb, občané i další aktéři – např. konzultanti a odborníci.

Na Plán rozvoje sociálních služeb pro období 2015–2016 navazoval Akční plán sociálních služeb na rok 2017. V roce 2017 současně došlo k rozšíření procesu KPSS také do dalších obcí ORP Velké Meziříčí. II. Komunitní plán sociálních služeb ORP Velké Meziříčí na období 2018–2020 tak již mohl být formulován jako plán rozvoje sociálních služeb pro celé ORP Velké Meziříčí.

Na plánování sociálních služeb se začali podílet zástupci dalších menších obcí. Jednalo se o obec Lavičky, obec Dobrá Voda, obec Březejc, obec Netín, obec Rozseč, obec Křižanov, obec Vídeň a od roku 2020 také obec Martinice, obec Ruda, obec Kundratice a obec Měřín.

Průběžně docházelo ke zvyšování míry informovanosti jednotlivých skupin aktérů o možnostech využívání sociálních služeb na území ORP Velké Meziříčí, a to s využitím nového Elektronického katalogu sociálních služeb.

Zásadním pro vyhodnocování naplňování stanovených priorit a formulaci nových námětů v sociální oblasti se stalo pravidelné setkávání všech aktérů v rámci pracovních skupin a řídicí skupiny. Jednotlivých setkání se kromě všech aktérů téměř pravidelně zúčastnili i vrcholní představitelé města Velké Meziříčí (starosta, místostarosta), ale také představitelé spolupracujících obcí I. a II. typu.

Příprava Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023¹ se opírala o široký dialog, transparentní přístup, zohlednění všech relevantních názorů, potřeb, analýz a průzkumů v sociální oblasti.

Nový strategický dokument je kompatibilní s principy deklarovanými v průvodci KPSS MPSV a je v souladu s aktuálním SPRSS Kraje Vysočina.

Věříme, že se SPRSS ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023 stane oporou pro systematický přístup k plánování sociálních služeb na území ORP Velké Meziříčí.

Poděkování: Pracovní skupina si dovoluje poděkovat všem aktérům KPSS za aktivní přístup k přípravě tohoto strategického dokumentu.

¹ Dále jen SPRSS ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023.

II. VYMEZENÍ POJMU KPSS, PRINCIPY, PŘÍNOS A PRŮBĚH

SPRSS ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023 je volně dostupný strategický dokument v sociální oblasti. Mohou se s ním seznámit také občané nebo zástupci obcí v rámci ORP, kteří neparticipují na procesu KPSS. Dovolujeme si proto níže proces KPSS blíže charakterizovat. Domníváme se, že bližší porozumění procesu KPSS a jeho přínosům umožní zvyšování míry povědomí a informovanosti o možnostech využívání sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí a případné další rozšíření participace na tomto procesu.

Co je komunitní plánování sociálních služeb?

Komunitní plánování je metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce i kraje a která výrazně posiluje principy zastupitelské demokracie. Charakteristickým znakem metody je důraz kladený na zapojování všech, kterých se zpracovávaná oblast týká, na dialog a vyjednávání a na dosažení výsledku, který je přijat a podporován většinou účastníků.

Komunitní plánování sociálních služeb je **metoda, kterou lze na úrovni obcí nebo krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifickým i potřebám jednotlivých občanů**. Jedná se o velmi otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb.

Cílem komunitního plánování je zejména **posilovat sociální soudržnost komunity, podporovat sociální začleňování a předcházet sociálnímu vyloučení jednotlivců i skupin**.

Výsledkem komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) je zejména systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá zjištěným místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky vynakládané na služby jsou efektivně využívány.

Mezi základní principy plánování sociálních služeb patří²:

- **Partnerství mezi všemi účastníky** – potřeby a cíle všech účastníků mají stejnou váhu. Názorům všech stran musí být dopřáno stejného prostoru.
- **Zapojování místního společenství** – při zapojování místního společenství je nutné hledat různé metody a formy oslovení a zapojení tak, aby nabídka ke spolupráci byla srozumitelná (např. podle bydliště, způsobu života, zájmů, socio-etnické příslušnosti atd.). Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován.
- **Hledání nových lidských a finančních zdrojů** – nelze zapomínat na spolupráci s podnikateli, která může být oboustranně přínosná, na význam práce dobrovolníků, svépomocných skupin, domácích pečovatelů včetně sousedské výpomoci. Komunitní plánování sociálních služeb je jedním z nástrojů pro zlepšení kvality života v obci.
- **Práce s informacemi** – je nezbytné zajistit rovný přístup k informacím uvnitř řídicí struktury a zajistit předávání informací veřejnosti. Pokud budou informace pravidelně předávány, bude možné očekávat relevantní připomínky a podněty. Je nutné stanovit, jak bude možné vznášet připomínky a jak bude s připomínkami nakládáno.

² Zdroj: MPSV ČR, Komunitní plánování – věc veřejná (přůvodce).

- **Průběh zpracování komunitního plánu (dále jen KP) je stejně důležitý jako výsledný dokument** – proces KPSS znamená vyhledávání, zapojování a diskusi různých lidí. Tento proces umožňuje, aby byl navržený systém sociálních služeb jedinečný a neopakovatelný a plně odpovídal místním podmínkám a zdrojům.
- **Zohlednění již vytvořené a osvědčené spolupráce** – dobře fungující spolupráce může být inspirací pro ostatní účastníky KPSS. Prohloubení spolupráce mezi všemi účastníky přináší kvalitnější nabídku sociálních služeb.
- **Kompromis přání a možností** – výsledkem KPSS je vždy kompromisní řešení mezi tím, co chceme, a tím, co máme k dispozici. Možnosti v tomto případě nejsou pouze materiální, finanční a lidské zdroje, ale také dohoda vymezující, kdo a jak se bude na dosažení stanovených cílů KPSS podílet.

Hlavní přínos komunitního plánování³:

- **Zapojuje všechny účastníky systému sociálních služeb** (tedy uživatele, poskytovatele, zadavatele) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvyšuje tak podíl občanů na rozhodovacím procesu o způsobu jejich zajišťování. Legitimizuje rozhodování řídicích a zastupitelských orgánů a zvyšuje míru zapojení občanů do dění v obci.
- **Podporuje dialog a spolupráci mezi obyvateli**, zvyšuje pocit příslušnosti ke komunitě a umožňuje objevovat nové lidské i materiální zdroje.
- **Umožňuje obcím sdružovat stávající zdroje**, zvyšuje efektivitu jejich využití.
- **Zvyšuje dostupnost a kvalitu sociálních služeb a rozšiřuje jejich nabídku**, zajišťuje, aby sociální služby odpovídaly zjištěným místním potřebám, reagovaly na lokální odlišnosti.
- **Zvyšuje efektivitu investovaných finančních prostředků**, protože je vynakládá jen na takové služby, které jsou potřebné.

Průběh komunitního plánování sociálních služeb⁴:

Přípravy komunitního plánu se účastní:

Zadavatel – zadavatel je ten, kdo je odpovědný za zajištění sociálních služeb, které odpovídají místním potřebám. V našem případě se jedná o Město Velké Meziříčí. Zastupitelé jako volení reprezentanti veřejnosti vytvářejí podpůrné politické klima pro realizaci komunitního plánu. Je velmi důležité, aby obec usnesením zastupitelstva deklarovala své odhodlání rozvíjet sociální služby, které se tak stane:

- Projevem politické vůle v obci.
- Potvrzením legitimacy komunitního plánování.
- Zárukou pro zapojení dalších účastníků.

Obec zejména:

- vytváří příležitosti pro dlouhodobé zapojování a spolupráci občanů,

³ Zdroj: MPSV, Komunitní plánování – věc veřejná (přůvodce).

⁴ Zdroj: MPSV, Komunitní plánování – věc veřejná (přůvodce).

- je aktivní v rozšiřování řady metod řízení a plánování sociálních služeb a jejich koordinaci s ostatními veřejnými službami,
- podporuje spoluúčast občanů na rozhodovacím procesu o sociálních službách,
- zveřejňuje od prvopočátku srozumitelnou a dostupnou formou všechny podstatné informace o procesu i výsledcích KP,
- respektuje při svém rozhodování o sociálních službách cíle a priority stanovené v KP,
- stanoví jasná pravidla financování sociálních služeb, které odpovídají prioritám KP.

Poskytovatel – poskytovatelem sociálních služeb může být fyzická osoba, nestátní nezisková organizace, organizace zřízená obcí, organizace zřízená krajem, organizace zřízená státem. Všichni poskytovatelé mají při komunitním plánování rovné postavení. Jejich cíle a záměry mají stejnou váhu.

Uživatel – uživatel sociálních služeb je člověk v nepříznivé sociální situaci, kterému jsou služby určeny. Cíle a záměry uživatelů mají při komunitním plánování stejnou váhu jako cíle a záměry zadavatelů a poskytovatelů. Vyhledávání, oslovování a zapojování uživatelů do práce na komunitním plánu je nenahraditelná možnost, jak zjistit potřeby v sociálních službách, jak získat informace o kvalitě poskytovaných služeb, jak objevit existující mezery v jejich nabídce a jak objevit nové zdroje pro uspokojování potřeb (např. svépomocné aktivity).

Co získá uživatel a poskytovatel, zapojí-li se do komunitního plánování?

- Možnost podílet se na utváření celkového systému sociálních služeb.
- Příležitost prosazovat vlastní zájmy a cíle.
- Příležitost k navázání nové spolupráce.
- Informace o aktivitách, potřebách a trendech v oblasti sociálních služeb.

Veřejnost – veřejnost musí být průběžně seznamována se záměry, výsledky a cíli komunitního plánu. Cílem předem připravené informační strategie je zajistit přístup veřejnosti k informacím.

Další organizace a obce – při přípravě KP jsou osloveny a vyzvány ke spolupráci místní organizace i zájmové skupiny, kterých se poskytování sociálních služeb dotýká (např. veřejné instituce, nemocnice, úřad práce, školy, nestátní neziskové organizace, policie, další obce v rámci ORP), ale také občanské iniciativy, etnické skupiny včetně skupin, se kterými je obtížná komunikace. Čím vyšší je míra zapojení dalších organizací, která se liší podle jejich dalšího podílu na naplňování priorit a cílů komunitního plánu, tím vyšší je efektivita procesu komunitního plánování.

Všechny výše uvedené premisy jsou v rámci procesu KPSS v ORP Velké Meziříčí beze zbytku naplňovány.

III. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ORP VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Jak uvádíme výše, KPSS v ORP Velké Meziříčí se od roku 2014 zaměřuje primárně na následující čtyři cílové skupiny:

Schéma č. 1: Cílové skupiny KPSS v ORP Velké Meziříčí

Řídící skupinu KPSS řídí místostarosta města Velké Meziříčí, v jehož kompetenci je mj. sociální oblast. V případě jeho nepřítomnosti jej zastupuje vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví, případně koordinátor KPSS. Dalšími členy řídicí skupiny jsou kromě výše uvedených také vedoucí nebo pověřený zástupci pracovních skupin, zástupci obcí I. a II. typu, kteří na procesu KPSS ORP Velké Meziříčí participují⁵, dále pak zástupci klientů sociálních služeb a veřejnosti. Je dbáno na zachování pravidla triády, tj. že členem řídicí skupiny musí být vždy alespoň jeden zástupce zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí. Řídící skupina je zodpovědná za průběh procesu plánování sociálních služeb, činí zásadní rozhodnutí a předkládá strategické dokumenty v sociální oblasti orgánům města Velké Meziříčí, prostřednictvím Odboru sociálních věcí a zdravotnictví města Velké Meziříčí.

Pracovní skupiny jsou tvořeny zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb a dalšími aktéry, kteří projevují zájem aktivně v procesu KPSS a v pracovní skupině působit. Jednání pracovní skupiny i řídicí skupiny jsou otevřená veřejnosti. Řeší konkrétní problémy a úkoly, navrhuje priority, kontrolují jejich naplňování, podávají připomínky apod. Názorně výše uvedené dokumentuje následující schéma.

⁵ V návaznosti na rozšíření KPSS do dalších obcí v rámci ORP Velké Meziříčí bude pověřena manažerka mikroregionu Velkomeziříčsko – Bítešsko k tomu, aby se zúčastňovala pracovních setkání řídicí skupiny, případně i pracovních skupin KPSS, a zprostředkovala zástupcům obcí, které se účastní aktivně procesu KPSS, informace z těchto setkání. Současně může tato pověřená osoba předávat informace a požadavky z obcí řídicí skupině nebo pracovním skupinám. Tímto není žádným způsobem omezeno právo jednotlivým obcím delegovat na setkání řídicí skupiny nebo pracovních skupin svého zástupce.

Schéma č. 2: Organizační struktura KPSS v ORP Velké Meziříčí

IV. PRŮBĚŽNÉ NAPLŇOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ NASTAVENÝCH PRIORITY

Jedním z podkladů pro přípravu SPRSS ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023 bylo také vyhodnocení naplňování priorit II. Komunitního plánu sociálních služeb ORP Velké Meziříčí na období 2018–2020.

- **V rámci tříletého plánovacího období probíhala pravidelná setkání pracovních skupin a řídicí skupiny (2 x ročně), která umožňovala sdílení názorů o potřebách nabídky sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí za účasti všech aktérů KPSS (zadavatel, tj. město Velké Meziříčí, další menší obce z ORP, zřizovatelé a poskytovatelé sociálních služeb, klienti sociálních služeb, ostatní aktéři v sociální oblasti např. konzultanti, běžní občané).**
- **Na základě vstřícného přístupu vedení a orgánů města Velké Meziříčí se podařilo udržet a částečně i navýšit rozpočet na podporu činnosti sociálních služeb.**
- **V návaznosti na výše uvedené bylo možné udržet stabilní síť sociálních služeb a některé konkrétní služby i kapacitně posílit⁶.**
- Naprosto zásadním pro zvýšení informovanosti o možnostech využívání sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí bylo **zavedení Elektronického katalogu sociálních služeb.**⁷ Elektronický katalog sociálních služeb se stal významnou oporou mj. také pro zástupce menších obcí I. a II. typu, kteří mohou zprostředkovat informace občanům o možnostech využívání sociálních služeb, jež v návaznosti na nepříznivou sociální situaci potřebují.
- **Na základě řady podpůrných informačních aktivit se podařilo do procesu KPSS v ORP Velké Meziříčí zapojit další obce I. typu⁸.**
- **Postupně se podařilo odstraňovat další bariéry pro snadnější pohyb osob – např. zřízením výtahu v Domě zdraví, ale i v některých dalších institucích.**
- **Současně bylo možné v předstihu pracovat na přípravě III. SPRSS ORP Velké Meziříčí pro období 2021–2023.** Tento proces byl výsledkem vyjednávání mezi všemi účastníky KPSS. Byl naplňován v rámci širokého partnerství v komunitě a zohledňoval místní podmínky a potřeby jednotlivých cílových skupin.

⁶ Postupně se podařilo navýšit kapacity v některých sociálních službách, u nichž byl vyhodnocen výrazný převis poptávky nad nabídkou. Jednalo se např. o odlehčovací službu poskytovanou Sociálními službami města Velké Meziříčí.

⁷ Jedná se o on-line aplikaci, která umožňuje identifikovat (vyhledat) sociální službu podle celé řady kritérií (např. podle životní situace, do které se člověk dostal, podle cílové skupiny, do které se člověk řadí, ale také podle geografického vymezení – místa, kde žije). Zástupci sociálních služeb mohou vyhledávat podle druhu služby, formy poskytování služby atd.

⁸ Postupně se daří rozšiřování KPSS do menších obcí v rámci ORP Velké Meziříčí. V současné době participuje na procesu KPSS s různou mírou intenzity již 12 obcí.

Participace obcí I. a II. typu z ORP Velké Meziříčí na procesu KPSS

Jak již uvádíme výše, na komunitním plánování sociálních služeb se podílejí následující obce ORP Velké Meziříčí:

Město Velké Meziříčí, obec Lavičky, obec Dobrá Voda, obec Březejc, obec Netín, obec Rozseč, obec Křižanov, obec Vídeň a od roku 2020 také obec Martinice, obec Ruda, obec Kundratice a obec Měřín.

Participace obcí na procesu KPSS má své opodstatnění také v platné legislativě.

Zákonné povinnosti obcí v sociální oblasti

Každá sociální skupina obyvatel má specifické potřeby a stát legislativně vymezuje, aby obec neopomíjela skupiny obyvatel, které vyžadují speciální péči.

- ❖ **Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů**, (dále jen zákon o obcích) stanovuje:
 - a) „Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“
 - b) „Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o **vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů**. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, **potřeby informací**, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.
- ❖ **Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů**, (dále jen „zákon o sociálních službách“) stanovuje, že obec:
 - a) „**zjišťuje potřeby** poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,“
 - b) „**zajišťuje dostupnost informací** o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,“
 - c) „**spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb** při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě při zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou.“

KPSS umožňuje samosprávám nést zodpovědnost za poskytování sociálních služeb obyvatelům obcí.

Cílem je postupně zapojit do procesu KPSS v ORP Velké Meziříčí další obce I. a II. typu.

V. ANALÝZY A AKTIVITY KPSS

V ORP Velké Meziříčí je proces KPSS založen na širokém dialogu jednotlivých skupin aktérů a současně se opírá o celou řadu analytických údajů a empirických poznatků. Od zahájení procesu KPSS bylo vypracováno nespočet analýz a proběhla řada empirických šetření na různých cílových skupinách aktérů s využitím celé řady metodologických postupů a technik sběru dat. Pro názornost si dovoluujeme uvést výčtem některé z nich:

- **Sociálně demografická analýza (2013)** - analýza dostupných sociálně demografických ukazatelů a dat (sekundární analýza).
- **Analýza poskytovatelů sociálních služeb ve městě Velké Meziříčí (2013)** - analýza byla realizována prostřednictvím záznamových archů, které byly sbírány korespondenční formou a CATI metodou. Záznamový arch byl určen kompetentním osobám poskytovatelů s důrazem na rozsah služeb, územní působnost, záměry rozvoje a finanční toky.
- **Analýza zadavatelů (zřizovatelů) sociálních služeb ve městě Velké Meziříčí (2013)** - analýza byla realizována prostřednictvím záznamových archů, které byly sbírány korespondenční formou a face to face metodou. Záznamový arch byl určen kompetentním osobám zřizovatelů s důrazem na rozsah služeb, územní působnost, záměry rozvoje a finanční toky.
- **Analýza cílových skupin uživatelů senioři a osoby se zdravotním postižením (2014)** - dotazování mezi uživateli sociálních služeb prostřednictvím standardizovaného dotazování mezi tazatelem a respondentem. Velikost vzorku bylo 100 respondentů vybraných na základě screeningu. Dotazování bylo zaměřeno na identifikaci potřebnosti sociálních služeb a jejich dostupnost.
- **Analýza cílových skupin rodiny s dětmi, mládež do 26 let a osoby ohrožené sociálním vyloučením (2015).**
- **Analýza mezi poskytovateli sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí (2016)** - analýza identifikovala u poskytovatelů sociálních služeb zejména obecné fungování a financování sociální služby, včetně výhledu fungování a financování do budoucna. Další oblastí, které se analýza věnovala, bylo stanovení rozvojových priorit jednotlivých sociálních služeb pro komunitní plánování sociálních služeb ORP Velké Meziříčí do roku 2020.
- **Analýza potřeb cílové skupiny obyvatel obcí I. a II. typu (2017)** - analýza byla realizována prostřednictvím zjišťovacího nástroje – dotazníku s uzavřenými i otevřenými zjišťovacími otázkami, dotazování bylo provedeno CAWI technikou sběru dat. Cílovou skupinu tvořili kompetentní zástupci obcí I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí.
- **Analýza uživatelů sociálních služeb v rámci ORP Velké Meziříčí (2017)** - analýza byla realizována prostřednictvím záznamových archů, které byly sbírány face to face metodou u poskytovatelů sociálních služeb.
- **Validace a optimalizace Elektronického katalogu sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí, včetně geografických možností vyhledávání v rámci celého ORP (mapové výsledky) a SEO optimalizace (2018). Implementace Elektronického katalogu sociálních služeb ORP Velké Meziříčí na webové stránky obcí projevující zájem participovat na procesu KPSS v rámci ORP Velké Meziříčí (2018).**
- **Analýza potřeb obyvatel v sociální oblasti obcí participujících na procesu KPSS v rámci ORP Velké Meziříčí (2018).**

- **Analýza potřeb obyvatel v sociální oblasti obcí neparticipujících na procesu KPSS v rámci ORP Velké Meziříčí a zjištění důvodů nezapojení se do procesu KPSS (2019).**
- **Sociálně demografická analýza (2020)** - analýza dostupných sociálně demografických ukazatelů a dat (sekundární analýza).

VI. VYBRANÉ ANALYTICKÉ ÚDAJE

Sociálně demografická analýza – vybrané ukazatele

Rámcová sociálně demografická analýza umožňuje odhadnout aktuální potřebu sociálních služeb a do jisté míry i předpovědět její budoucí vývoj. Při zpracování demografické analýzy byly zohledněny zejména ty aspekty sociálně demografického vývoje, které korespondují s cílovými skupinami uživatelů sociálních služeb.

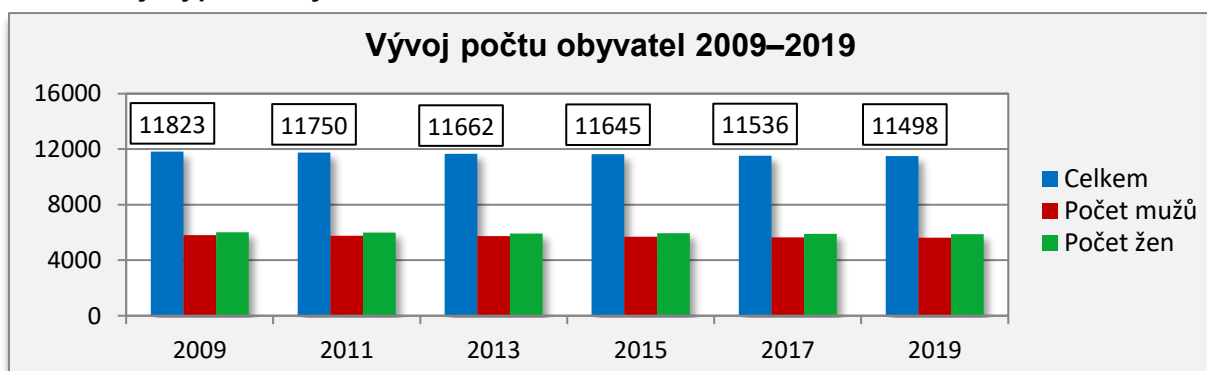
Město Velké Meziříčí patří k významným městům v jihovýchodní části Kraje Vysočina. V posledních letech se město rozrostlo o mnoho nových staveb. Rozšiřují se tak obytné části a dochází k propojování s okolními obcemi, čímž vzniká menší aglomerace. Velké Meziříčí zahrnuje sedm místních částí a to: Lhotky, Kústky, Dolní Radslavice, Mostiště, Olší nad Oslavou, Hrbov a Svařenov.

ORP Velké Meziříčí náleží celkem dvě obce II. typu. Správní území zahrnuje celkem 57 obcí, což je třetí největší počet v rámci kraje Vysočina. K 1. 1. 2020 trvale žilo ve městě Velké Meziříčí celkem 11 498 obyvatel a na území ORP Velké Meziříčí celkem 36 390 obyvatel.

Sociálně demografický rozbor byl zpracován separátně pro Město Velké Meziříčí a celé ORP Velké Meziříčí. Pro úplnost byla analýza doplněna také sociálně demografickou prognózou v Kraji Vysočina do roku 2050. Vzhledem k potřebě komparace jsme si dovolili dokumentovat jednotlivé sociálně-demografické ukazatele za město Velké Meziříčí a za celé ORP. Pro názornost a orientaci jsou jednotlivé grafické rezultáty barevně odlišeny.

K 31. 12. 2019 žilo trvale ve městě Velké Meziříčí 11 498 obyvatel, z toho 5 619 mužů a 5 879 žen. Jak vyplývá z grafu č. 1, počet obyvatel města Velké Meziříčí se v období let 2009-2019 téměř nezměnil. V roce 2009 žilo ve Velkém Meziříčí celkem 11 823 obyvatel. Počet mužů v období let 2009-2019 se snížil o 180 mužů, počet žen se snížil o 145.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel Velkého Meziříčí v letech 2009–2019

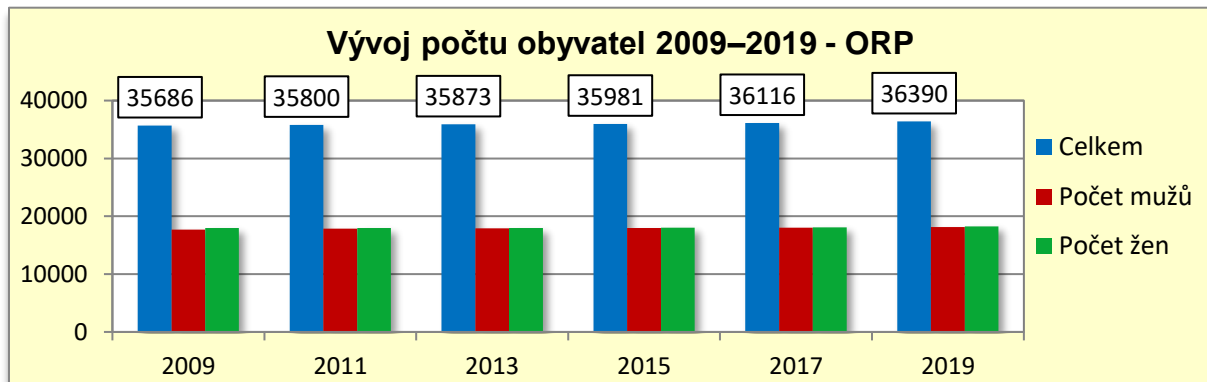

Graf: AUGUR Consulting

Jak vyplývá z grafu č. 2, ve městě Velké Meziříčí žila v období let 2009–2019 takřka jedna třetina obyvatel ORP Velké Meziříčí. Celkový počet obyvatel ORP Velké Meziříčí v průběhu let 2009–2019 mírně vzrostl, zatímco v roce 2009 trvale žilo na území ORP Velké Meziříčí celkem 35 686 obyvatel, v roce 2019 to bylo 36 390 obyvatel.

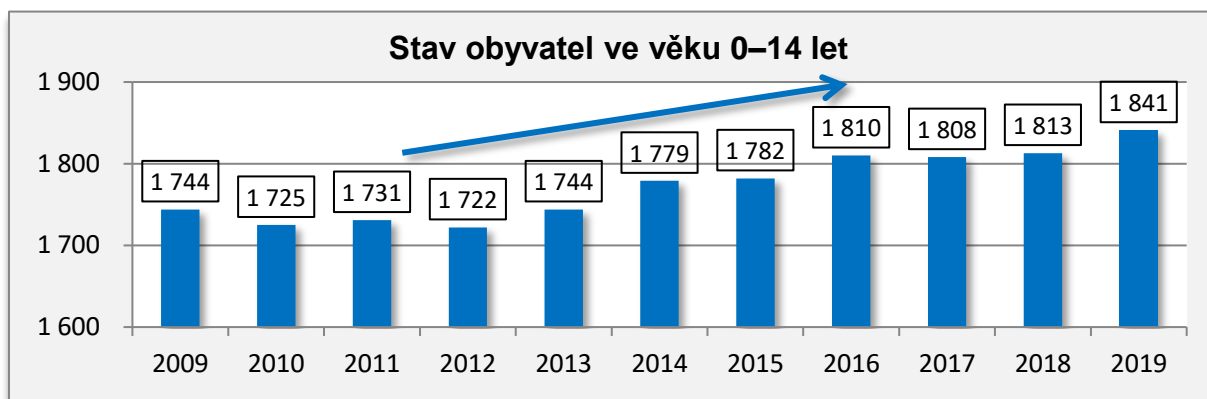
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel ORP Velké Meziříčí v letech 2009–2019

Graf: AUGUR Consulting

Jak vyplývá z analýzy sekundárních dat, v období mezi lety 2009–2019 ve městě Velké Meziříčí mírně vzrostl počet obyvatel ve věku 0–14 let. Zatímco v roce 2009 byl počet obyvatel ve věku 0–14 let celkem 1 744 osob, v roce 2019 se zvýšil na 1 841 osob. Přírůstek tak činí 97 obyvatel ve věku 0–14 let.

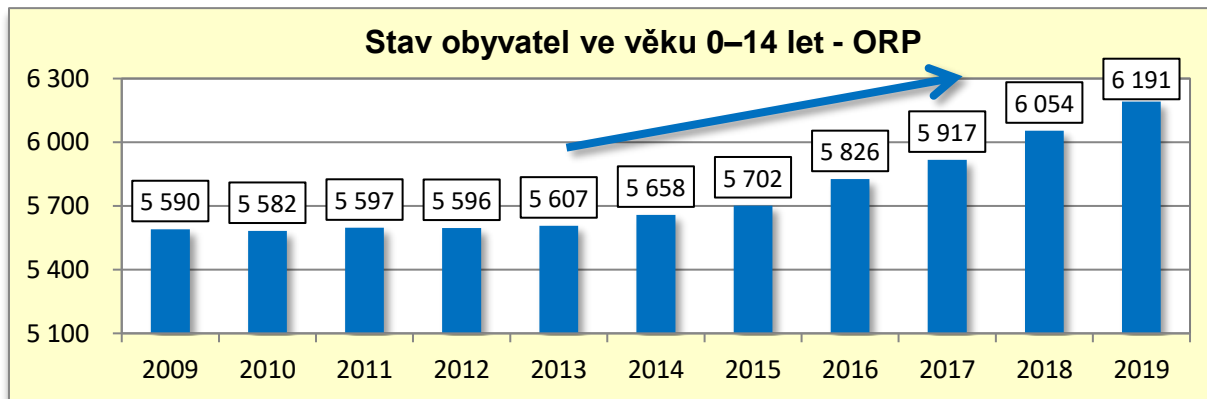
Graf č. 3: Vývoj stavu obyvatel města Velkého Meziříčí ve věku 0–14 let v letech 2009–2019

Graf: AUGUR Consulting

Jak vyplývá z grafu č. 4, taktéž v případě ORP Velké Meziříčí v období mezi lety 2009–2019 mírně vzrostl počet obyvatel ve věku 0–14 let. Zatímco v roce 2009 žilo na území ORP velké Meziříčí 5 590 obyvatel ve věku 0–14 let, v roce 2019 to bylo již 6 191 obyvatel.

Graf č. 4: Vývoj stavu obyvatel ORP Velkého Meziříčí ve věku 0–14 let v letech 2009–2019

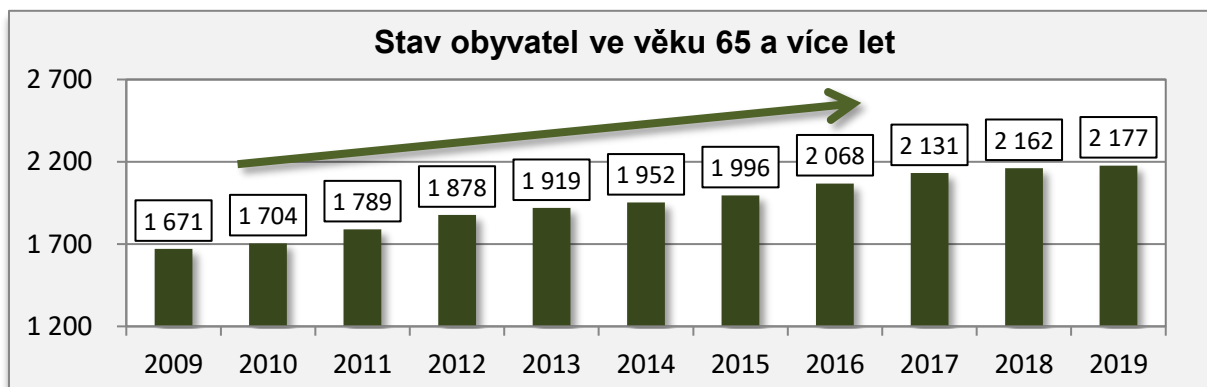
Graf: AUGUR Consulting

Podobně jako v případě celkového počtu obyvatel, počet obyvatel ve věku 0-14 let žijících ve městě Velké Meziříčí v období let 2009-2019 tvořil takřka jednu třetinu z celkového počtu obyvatel v této věkové kohortě na území ORP Velké Meziříčí. Podobný trend můžeme sledovat také v případě osob ve věku 65 let a více.

V případě počtu osob ve věku 65 let a více nicméně došlo v letech 2009–2019 k výraznému nárůstu. Zatímco v roce 2009 žilo ve městě Velké Meziříčí 1 671 obyvatel ve věku 65 let a více, v roce 2019 tento počet vzrostl na 2 177 obyvatel. Přírůstek obyvatel ve věku 65 let a více mezi lety 2009–2019 činí 506 osob.

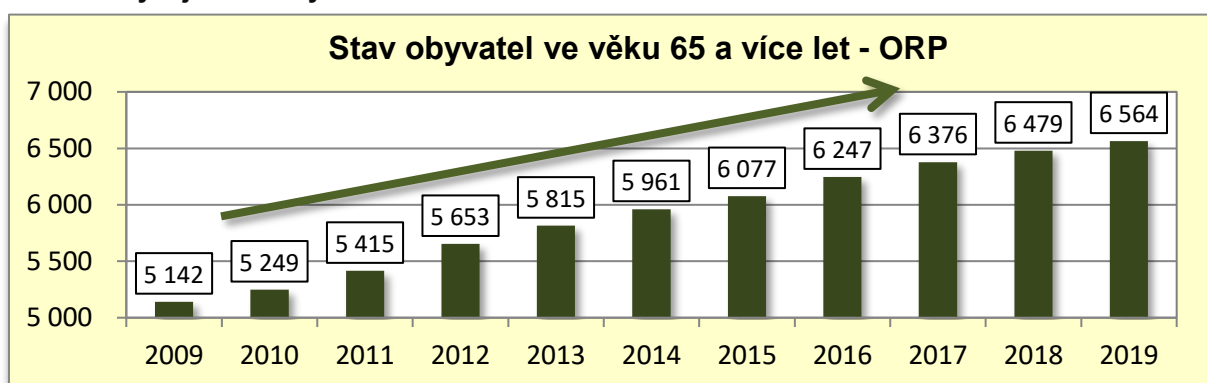
Graf č. 5: Vývoj stavu obyvatel města Velké Meziříčí ve věku nad 65 let v letech 2009-2019

Graf: AUGUR Consulting

Jak vyplývá z grafu č. 6, nárůst obyvatel ve věku 65 let v letech 2009–2019 se týká celého území ORP Velké Meziříčí. Zatímco v roce 2009 žilo na území ORP Velké Meziříčí 5 142 osob ve věku 65 let a více, v roce 2019 to bylo již 6 564 osob. Nárůst osob v této věkové kohortě mezi lety 2009–2019 tak činí 1 422 osob.

Graf č. 6: Vývoj stavu obyvatel ORP Velké Meziříčí ve věku nad 65 let v letech 2009–2019

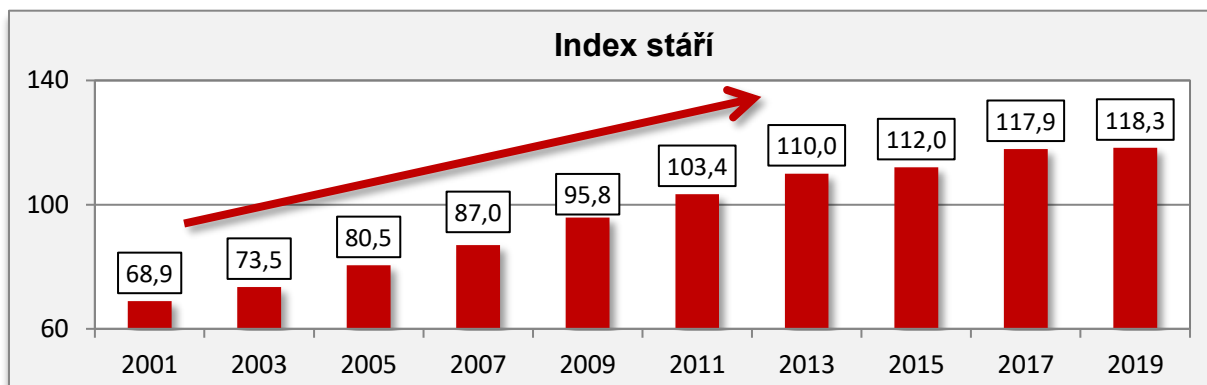

Graf: AUGUR Consulting

Z analýzy sekundárních dat vyplývá, že jak v případě města Velké Meziříčí, tak celkového území ORP Velké Meziříčí dochází meziročně k nárůstu indexu stáří, tedy k ukazateli, který vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku 65 let a více připadá na 100 dětí ve věku do 15 let. Ve městě Velké Meziříčí lze meziročně sledovat výraznější nárůst indexu stáří než v případě celého území ORP Velké Meziříčí. Zatímco v roce 2001 byl index stáří ve městě Velké Meziříčí 68,9, v roce 2019 to bylo již 118,3.

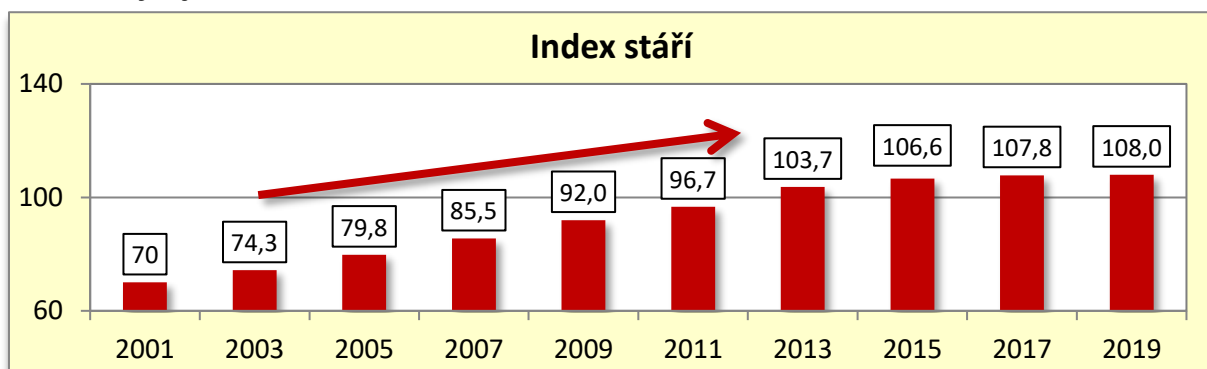

Graf č. 7: Vývoj indexu stáří ve městě **Velké Meziříčí** v letech 2001–2019

Graf: AUGUR Consulting

Graf č. 8: Vývoj indexu stáří v **ORP Velké Meziříčí** v letech 2001–2019

Graf: AUGUR Consulting

Výše uvedené údaje korespondují s celkovým vývojem populace České republiky, což je důsledek tzv. stárnutí populace. Je proto do budoucna nutné mít tento trend na zřeteli při konstrukci a modifikaci sítě sociálních služeb na území města Velké Meziříčí, případně i v širším regionu – v rámci ORP.

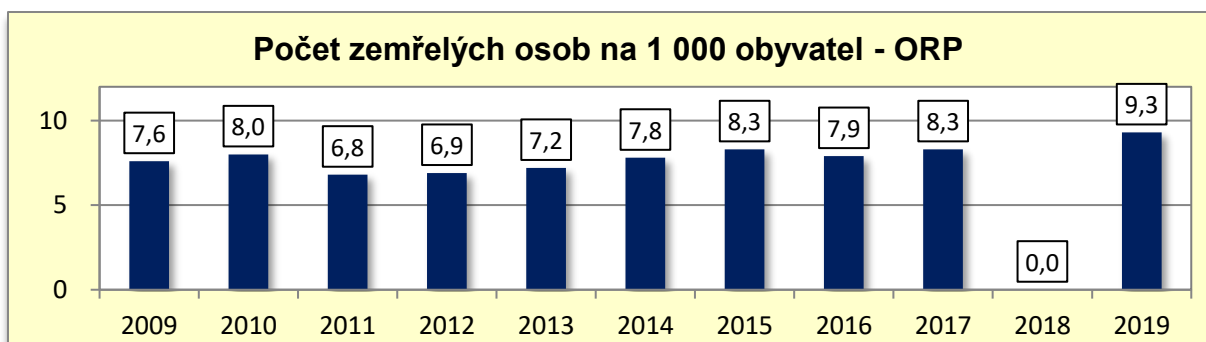
Migrace a mortalita v ORP Velké Meziříčí

Nejběžnějším údajem úmrtnosti je tzv. hrubá míra úmrtnosti, tedy počet zemřelých na 1 000 obyvatel osob středního stavu obyvatelstva za kalendářní rok. Hrubá míra úmrtnosti obyvatel ORP Velkého Meziříčí je zachycena v grafu č. 9, jenž demonstruje vývoj počtu zemřelých na 1 000 obyvatel.

Za zkoumané období 2009–2019 zemřelo nejvíce osob v roce 2019, a to 9,3 osob na 1 000 obyvatel ORP Velké Meziříčí, oproti tomu v roce 2011 klesla úmrtnost na nejnižší počet, zemřelo tedy 6,8 osob na 1 000 obyvatel ORP Velké Meziříčí.

Graf č. 9: Vývoj počtu zemřelých na 1 000 obyvatel **ORP Velkého Meziříčí** v letech 2009–2019⁹

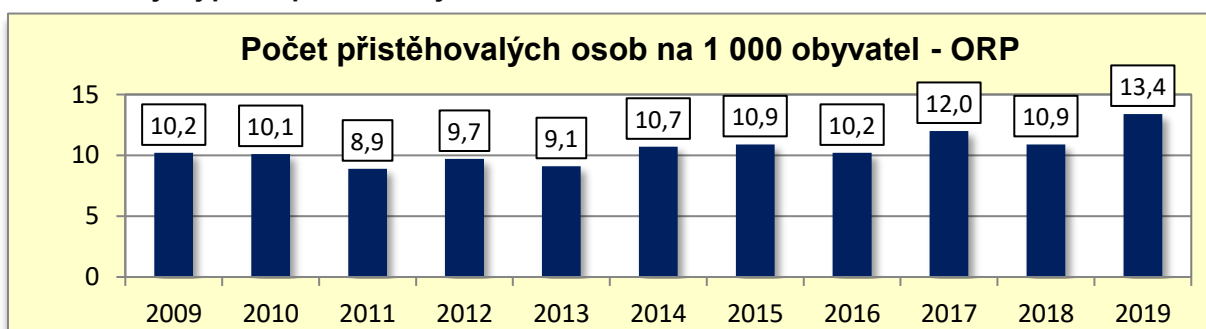
⁹ V roce 2018 nebyla uvedena data o počtu zemřelých

Graf: AUGUR Consulting

Migrace je významný demografický prvek, který určuje změnu struktury populace. Ta se projevuje jak v sociální oblasti, tak i v lokálním ekonomickém rozvoji či na trhu práce¹⁰. Z grafu níže je patrné, že vývoj počtu přistěhovaných osob na území ORP Velké Meziříčí v letech 2009–2019 dosáhl maximální hodnoty v roce 2019, kdy se přistěhovalo 486 obyvatel. Nejméně obyvatel se přistěhovalo do ORP Velké Meziříčí v roce 2011, a to 318 obyvatel.

Graf č. 10: Vývoj počtu přistěhovaných osob na území **ORP Velkého Meziříčí** v letech 2009-2019

Graf: AUGUR Consulting

Sociálně demografická prognóza – Kraj Vysočina

V rámci sociálně demografické analýzy proběhlo zpracování všech dostupných sociálně demografických ukazatelů a dat. V kontextu sociálně demografické analýzy ve městě Velké Meziříčí i v ORP Velké Meziříčí je zajímavá také prognóza – projekce obyvatelstva v Kraji Vysočina do roku 2070.

Aktuální projekce obyvatelstva v krajích vychází z předpokladu pokračování dosavadního režimu přirozené reprodukce (plodnost, úmrtnost, migrace) obyvatel až do roku 2070.

Na území Kraje Vysočina žilo ke konci roku 2019 celkem 509 274 obyvatel. **Na základě demografické projekce ČSÚ bude v roce 2050 žít na Vysočině pouze 450 000 obyvatel, což představuje pokles o necelých 12 % obyvatel.** Pokles počtu obyvatel v Kraji Vysočina bude patřit v mezikrajském srovnání k nejvyšším. Počet obyvatel však bude klesat ve všech krajích České republiky kromě Středočeského kraje a hlavního města Prahy¹¹.

¹⁰ BAVALOVÁ, Petra. Komparace vnitřní migrace ČR a vybraných zemí EU [online]. 2013 [cit. 2013-09-12]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Monika Jandová. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/401270/esf_m/>

¹¹ ČSÚ. 2020. *Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070*. [online] [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-v-krajich-cr-do-roku-2070>.

Pokles obyvatel bude dle projekce způsoben zejména zápornou hodnotou přirozeného přírůstku v celém sledovaném období let 2013 až 2070, přičemž výše úbytku obyvatel bude soustavně narůstat. Porostou totiž počty zemřelých osob, zatímco živě narozených bude ubývat. Saldo migrace by mělo být záporné do začátku 20. let a v dalším období by mělo přejít do kladných hodnot. Přesto bude celkový úbytek obyvatel kraje každým rokem narůstat.

Na výsledcích projekce jsou znepokojující především změny v podílech obyvatelstva podle věku. V roce 2050 by měl klesnout podíl dětí mladších 15 let na 13,4 % z celkového počtu obyvatel kraje proti 14 % v roce 2013. **Naproti tomu dále poroste podíl obyvatelstva ve věku 65 a více let, které by se v roce 2070 mělo na populaci Kraje Vysočina podílet více než 30 % (podíl o polovinu vyšší než v roce 2019). Podíl nejstarších obyvatel tak bude na Vysočině mezi regiony České republiky po Zlínském kraji druhý nejvyšší.** Podíl osob v produktivním věku (15–64 let) by měl klesnout z 64,4 % v roce 2019 na 54,1 % v roce 2050 z celkového počtu obyvatel Kraje Vysočina.

Na základě vývoje věkového složení populace se bude index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí do 15 let) ve všech krajích prudce zvyšovat (161–236 seniorů na 100 dětí v roce 2050). V horizontu projekce by se index stáří v Kraji Vysočina měl ze 130 seniorů na 100 dětí v roce 2019 zvýšit až na hodnotu 230 v roce 2060. V následujících letech by měl o něco klesnout, přesto by však v mezikrajském srovnání patřil k nejvyšším¹².

Základní demografické ukazatele obcí I. typu participujících na KPSS

V obcích, které projeví zájem participovat na procesu KPSS, byly uskutečněny dílčí sociálně demografické, ale i empirické analýzy. Následující tabulky dokumentují vybrané demografické ukazatele za obce, které participují na procesu KPSS v ORP Velké Meziříčí již od roku 2019. Jedná se o obce Lavičky, Dobrá Voda, Březejc, Netín a Rozseč, Křižanov a Vídeň. U obcí, které participují na procesu KPSS v ORP Velké Meziříčí od roku 2020, budou analýzy uskutečněny v roce 2021.

Z analýzy sekundárních demografických dat vyplývá, že ve třech obcích z výše uvedeného výčtu vzrostl mezi lety 2010 a 2016 celkový počet obyvatel. Jedná se zejména o obec Lavičky (přírůstek 54 obyvatel) a obce Dobrá Voda (přírůstek 37 obyvatel) a Netín (přírůstek 33 obyvatel). Naopak v obci Rozseč došlo ke snížení celkového počtu obyvatel (úbytek 13 obyvatel) a mírný pokles byl také zaznamenán v obci Březejc (úbytek 2 obyvatel). V obou obcích však mírně vzrostl počet obyvatel ve věku 65 a více let a lze tedy říci, že v těchto lokalitách dochází spíše k trendu stárnutí obyvatelstva. Názorně výsledky dokumentují tabulky č. 1–7.

Tabulka č. 1: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Lavičky

Lavičky	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	484	538	559	
Počet obyvatel – muži	254	280	298	
Počet obyvatel – ženy	230	258	261	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	90	96	108	

¹² Tamtéž.

Počet obyvatel ve věku 15–64 let	333	375	384	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	61	67	67	
Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	12,6 %	12,5 %	12,0 %	

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty

Tabulka č. 2: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Dobrá Voda

Dobrá Voda	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	333	370	380	
Počet obyvatel – muži	163	184	190	
Počet obyvatel – ženy	170	186	190	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	46	69	83	
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	236	244	237	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	51	57	60	
Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	15,3 %	15,4 %	15,8 %	

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka č. 3: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Březejc

Březejc	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	142	140	149	
Počet obyvatel – muži	75	73	78	
Počet obyvatel – ženy	67	67	71	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	26	20	22	
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	99	98	106	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	17	22	21	
Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	12,0 %	15,7 %	14,1 %	

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka č. 4: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Netín

Netín	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	318	351	373	
Počet obyvatel – muži	152	168	182	
Počet obyvatel – ženy	166	183	191	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	57	60	64	
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	211	230	241	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	50	61	68	

Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	15,7 %	17,4 %	18,2 %	
--	--------	--------	--------	--

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka č. 5: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Rozseč

Rozseč	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	106	93	90	
Počet obyvatel – muži	52	47	47	
Počet obyvatel – ženy	54	46	43	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	17	9	9	
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	75	65	59	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	14	19	22	
Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	13,2 %	20,4 %	24,4 %	

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka č. 6: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Křižanov

Křižanov	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	1872	1 857	1864	
Počet obyvatel – muži	920	929	943	
Počet obyvatel – ženy	952	928	921	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	298	294	340	
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	1341	1277	1219	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	233	286	305	
Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	12,4 %	15,4 %	16,4 %	

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka č. 7: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 - obec Vídeň

Vídeň	2010*	2016*	2019*	Trend
Počet obyvatel celkem	419	446	461	
Počet obyvatel – muži	221	236	241	
Počet obyvatel – ženy	198	210	220	
Počet obyvatel ve věku 0–14 let	91	94	90	
Počet obyvatel ve věku 15–64 let	268	277	291	
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	60	75	80	
Podíl obyvatel 65+ na celkovém počtu obyvatel	14,3 %	16,8 %	17,4 %	

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

* Údaj je platný k 31. 12. daného roku.

Tabulka AUGUR Consulting, zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty.

VII. DALŠÍ VYBRANÉ EMPIRICKÉ POZNATKY

Jak již uvádíme výše, východiskem pro formulaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023 byla intenzivní komunikace mezi všemi rozhodujícími aktéry v sociální oblasti, ale také celá řada analytických a empirických poznatků. Níže si dovoluujeme některé z nich dokumentovat.

Představitelé obcí I. a II. typu

Podkladem pro dotazování byl zadavatelem schválený **zjišťovací nástroj – dotazník** s uzavřenými i otevřenými zjišťovacími otázkami. Dotazování bylo **provedeno CAWI technikou sběru dat**¹³.

Cílovou skupinu tvořili kompetentní zástupci obcí I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí. **Celkem bylo osloveno 55 představitelů obcí I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí a vyplněný dotazník zaslalo zpět 32 z nich.**

Polovina představitelů obcí I. a II. typu, kteří se průzkumu zúčastnili, uvádí, že jejich obec podporuje některou sociální službu. Názorně odpovědi dokumentuje následující graf.

Graf č. 11: Podporuje Vaše obec nějakou sociální službu nebo služby?

Celkem 24 zástupců obcí I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí uvedlo, že nevědí a nesledují, zda někteří občané jejich obce využívají sociální služby ve Velkém Meziříčí. Názorně odpovědi respondentů dokumentuje následující graf.

Graf č. 12: Využívají někteří občané vaší obce sociálních služeb ve Velkém Meziříčí?

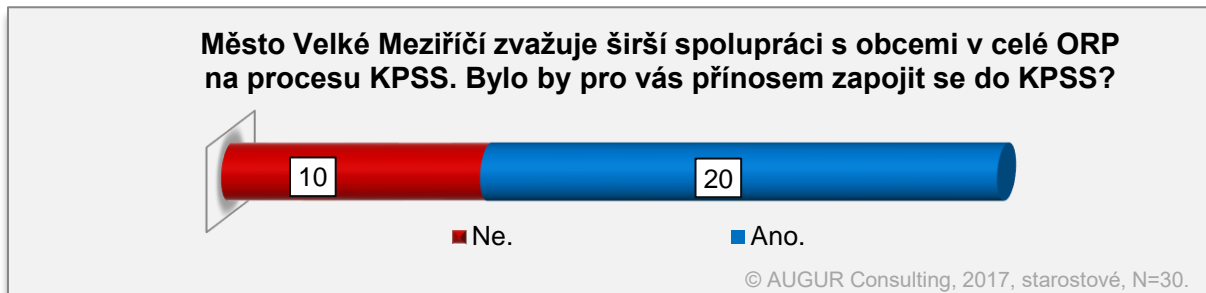

Celkem 20 představitelů obcí I. a II. typu, kteří se průzkumu zúčastnili, uvedlo, že by bylo pro jejich obec přínosem zapojit se do procesu KPSS v ORP Velké Meziříčí. Názorně odpovědi respondentů dokumentuje následující graf.

¹³ On-line dotazování - interaktivní webový dotazník.

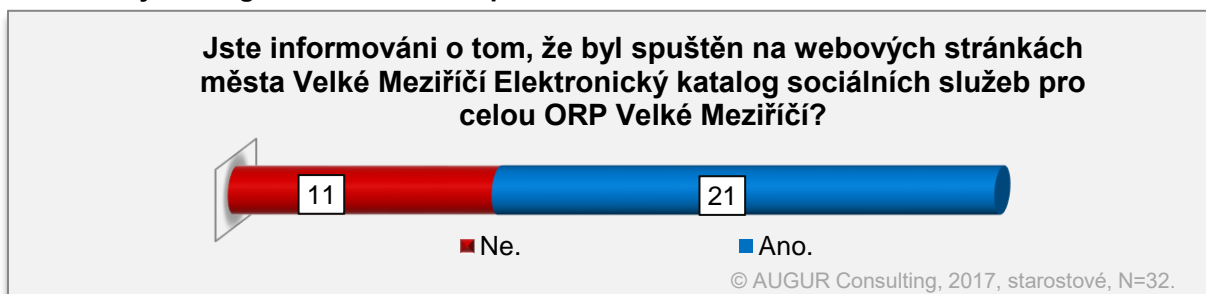

Graf č. 13: Bylo by pro vás přínosem zapojit se do KPSS?

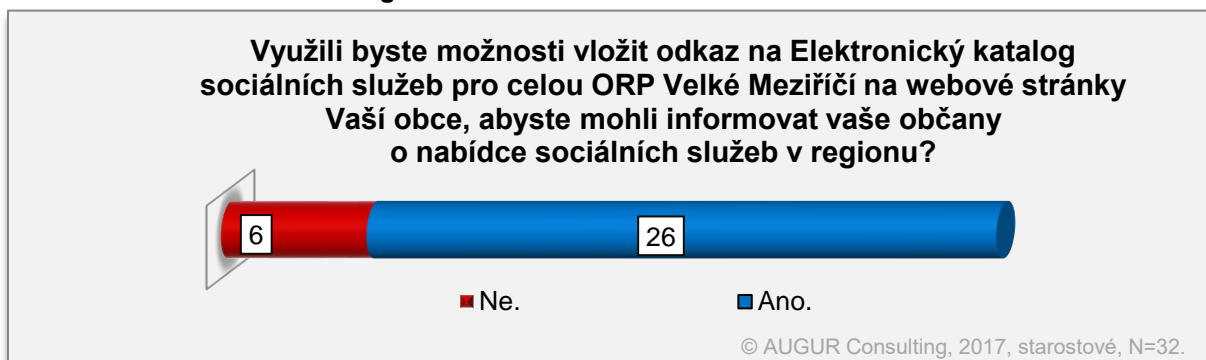
Celkem 21 představitelů obcí I. a II. typu, kteří se výzkumu zúčastnili, uvedlo, že jsou informováni o spuštění Elektronického katalogu sociálních služeb pro celou ORP Velké Meziříčí. Názorně odpovědi respondentů dokumentuje následující graf.

Graf č. 14: Jste informováni o tom, že byl spuštěn na webových stránkách města Velké Meziříčí Elektronický katalog sociálních služeb pro celou ORP Velké Meziříčí?

Celkem 26 představitelů obcí I. a II. typu uvedlo, že by využili možnosti vložit odkaz na Elektronický katalog sociálních služeb na webové stránky obce. Názorně odpovědi respondentů dokumentuje následující graf.

Graf č. 15: Využili byste možnosti vložit odkaz na Elektronický katalog sociálních služeb pro celou ORP Velké Meziříčí na webové stránky Vaší obce, abyste mohli informovat vaše občany o nabídce sociálních služeb v regionu?

Senioři

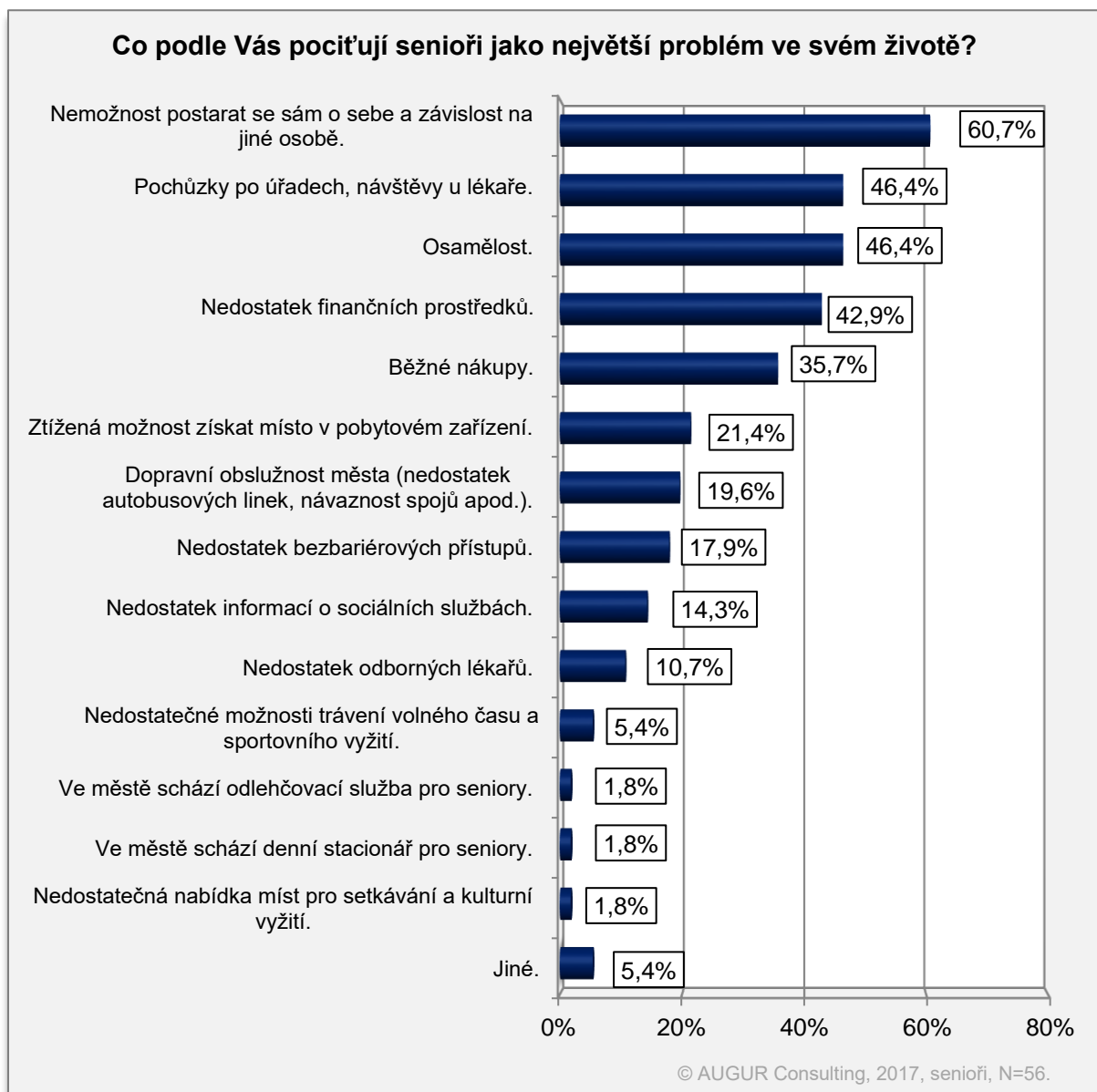
Podle názoru necelých dvou třetin respondentů¹⁴ pocítují senioři jako největší problém ve svém životě nemožnost postarat se sami o sebe (60,7 %). Necelá polovina dotázaných

¹⁴ Pro postihnutí dané problematiky bylo využito standardizovaného dotazníku (kvantitativní přístup) distribuovaného k respondentům prostřednictvím sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí i prostřednictvím osobního kontaktu se školenými tazateli. Výběr vzorku respondentů byl stanoven na základě náhodného výběru. Výběrový soubor čítal 60 respondentů. Po kontrole a vyřazení neúplných

(46,4 %) uvedla jako největší problém pochůzky po úřadech a návštěvy u lékaře. Stejný počet respondentů spatřuje problém v osamělosti seniorů. Dvě pětiny seniorů (42,9 %) si stěžují na nedostatek finančních prostředků a více než třetina seniorů (35,7 %) na problematičnost běžných nákupů. Detailní výsledky jsou uvedeny v následujícím grafu.

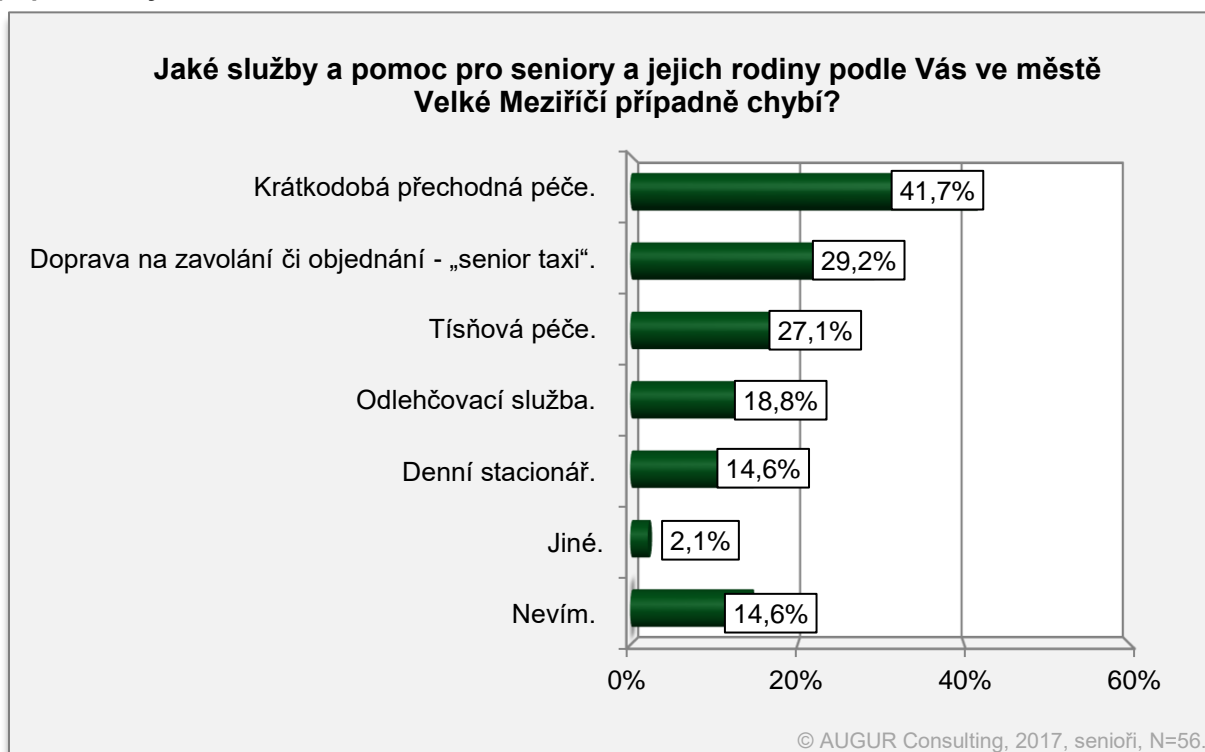
Graf č. 16: Co podle Vás pociťují senioři jako největší problém ve svém životě?

Podle názoru více než dvou pětín respondentů (41,7 %) chybí ve městě Velké Meziříčí krátkodobá přechodná péče (např. pro případ úrazu). Necelé třetině respondentů (29,2 %) schází ve městě Velké Meziříčí doprava na zavolání či objednání – „senior taxi“. Dále více než čtvrtině dotázaných (27,1 %) chybí tísňová péče. Výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 17: Jaké služby a pomoc pro seniory a jejich rodiny podle Vás ve městě Velké Meziříčí případně chybí?

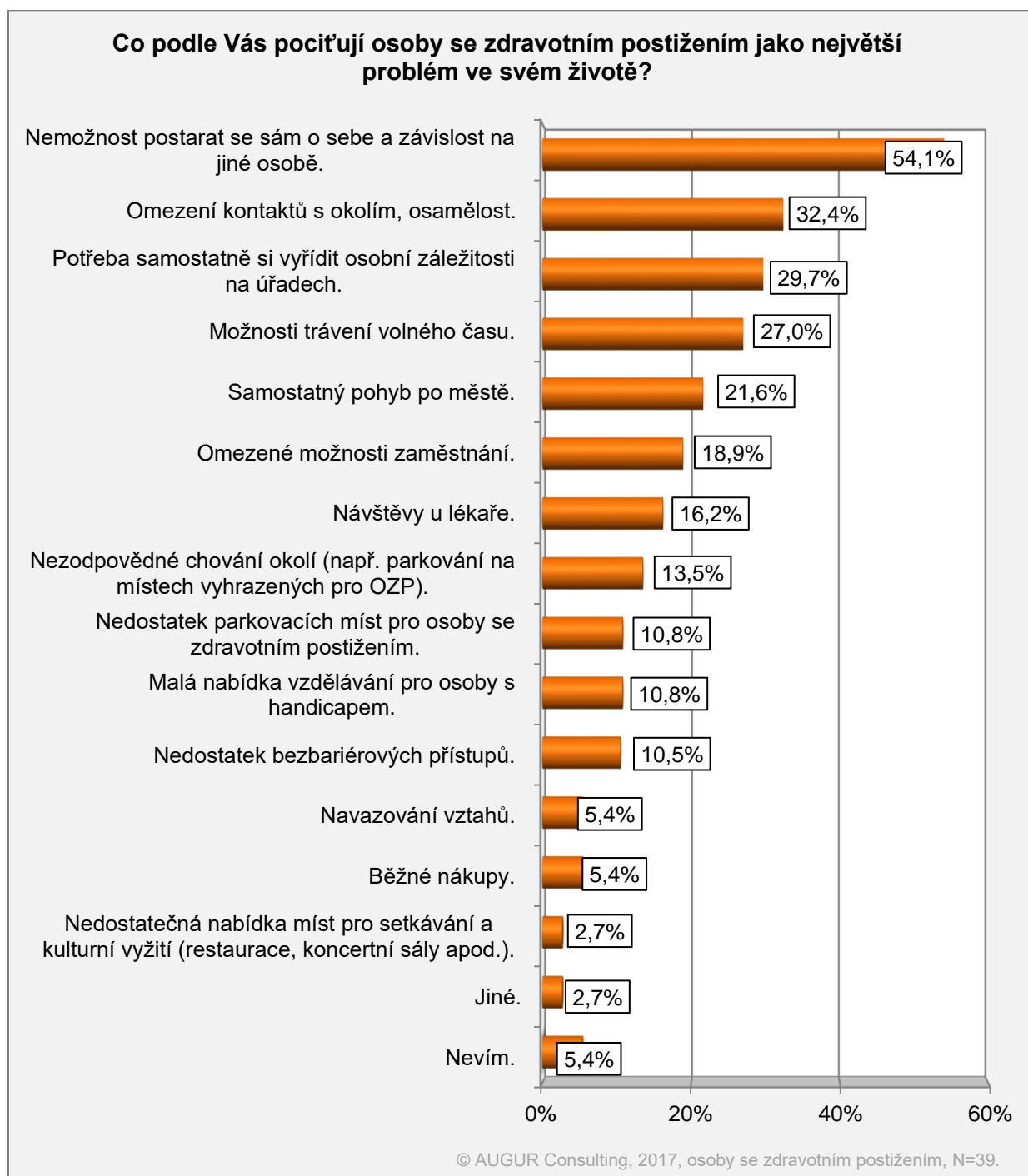
Osoby se zdravotním postižením

Podle názoru více než poloviny respondentů (54,1 %) pociťují osoby se zdravotním postižením jako **největší problém** ve svém životě nemožnost postarat se o sebe – závislost na jiné osobě¹⁵. Dále se jedná o omezení kontaktu s okolím, osamělost (32,4 %), nemožnost samostatně si vyřídit osobní záležitosti na úřadech – potřeba tlumočení do znakové řeči, asistence či doprovod, v bankách nehlásí číslo klienta a přepážky (29,7 %) – či omezené možnosti trávení volného času (27,0 %). Více než pětina respondentů vnímá jako problém samostatný pohyb po městě (21,6 %) a necelá pětina spatřuje jako největší problém omezené možnosti zaměstnání a návštěvy u lékaře. Detailní výsledky jsou uvedeny v následujícím grafu.

¹⁵ Pro postižení dané problematiky bylo využito standardizovaného dotazníku (kvantitativní přístup) distribuovaného k respondentům prostřednictvím sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí i prostřednictvím osobního kontaktu se školenými tazateli. Složení vzorku respondentů bylo určeno na základě náhodného výběru. Rozsah výběrového souboru byl stanoven na 40 respondentů. Po kontrole a vyřazení neúplných dotazníků bylo statisticky pracováno se vzorkem 39 respondentů. Jedná se o šetření anketního typu. Respondenti mohli označit více variant odpovědí.

Graf č. 18: Co podle Vás pociťují osoby se zdravotním postižením jako největší problém ve svém životě?

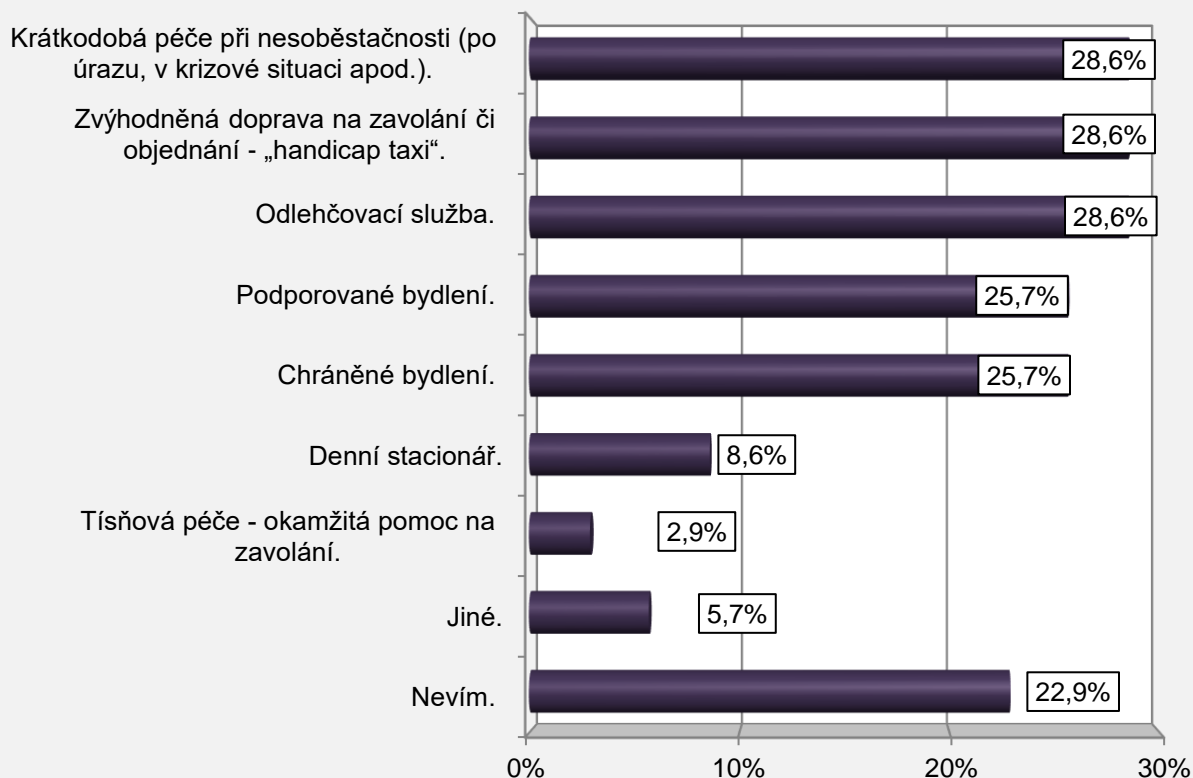
Do varianty „jiné“ patří následující **odpovědi respondentů**: „předsudky společnosti“.

Podle názoru téměř tří respondentů z deseti (28,6 %) chybí ve Velkém Meziříčí **krátkodobá péče při nesoběstačnosti, zvýhodněná doprava na zavolání či objednání („handicap taxi“) a odlehčovací služba – pomoc při péči o blízkou osobu na přechodnou dobu s cílem poskytnout pečující osobě odpočinek**. Čtvrtině respondentů ve Velkém Meziříčí schází **chráněné bydlení pro osoby se zdravotním postižením**, které nejsou zcela soběstačné, a podporované bydlení, tj. bydlení, které svými vlastnostmi a službami v něm poskytovanými pomáhá bydlet lidem se zvláštními potřebami. Výsledky můžeme vidět v následujícím grafu.

Graf č. 19: Jaké služby a pomoc pro OZP a jejich rodiny podle Vás ve městě Velké Meziříčí chybí?

Jaké služby pro osoby se zdravotním postižením a jejich rodiny podle Vás ve městě Velké Meziříčí chybí?

© AUGUR Consulting, 2017, osoby se zdravotním postižením, N=39.

Do varianty „jiné“ patří následující **odpovědi respondentů**: „chráněná pracovní místa“, „nedostatečná kapacita osobní asistence“, pečovatelské služby.

Děti do 15 let

- ❖ Dále z výsledků analýz vyplývá např., že z hlediska volnočasových aktivit a trávení volného času se nejčastěji (tj. denně) věnují děti do 15 let rozhovorům s přáteli na PC – Facebook, chat apod. (51,3 %), surfování na internetu kvůli zábavě (44,7 %), telefonování – posílání SMS (34,1 %), případně se starají o domácí zvíře (31,6 %).
- ❖ V místě bydliště považuje možnosti pro trávení volného času po škole za dostatečné více než tři čtvrtiny dětí (rozhodně ano 40,50 %, spíše ano 37,80 %). Nespokojena je více než pětina dětí do 15 let (21,6 %).
- ❖ Více než čtvrtina respondentů (28,2 %) uvedla, že jim pro trávení volného času nic neschází. Necelé pětina respondentů schází parky s houpačkami, kolotoči (17,9 %), nákupní centrum (12,8 %), kamarádi (10,3 %) atd.
- ❖ Aktivně se svými rodiči (povídání si, sport, hry, výlety apod.) strávili v posledním týdnu osm a více hodin čtyři respondenti z deseti dotázaných (39,5 %). Méně, než hodinu v týdnu strávila aktivně se svými rodiči téměř desetina dotázaných (7,9 %).
- ❖ Osm z deseti dotázaných respondentů z řad dětí do 15 let (86,8 %) je součástí nějaké party či skupiny kamarádů.

- ❖ Téměř dvě pětiny dotázaných dětí (39,4 %) se ve volném čase občas až pravidelně nudí.
- ❖ Více než čtvrtina dotázaných dětí (26,3 %) byla často nebo občas svědkem fyzického nebo psychického omezování či týrání jedince v kolektivu.
- ❖ Více než tři pětiny respondentů (70,2 %) nepijí alkohol vůbec nebo jej pijí méně často než jednou za rok. Několikrát týdně až denně pije alkohol 5,3 % dotázaných.
- ❖ Osm z deseti dotazovaných dětí (81,6 %) nekouří cigarety vůbec nebo méně často než jednou za rok. Několikrát týdně až denně kouří cigarety 13,2 % respondentů.
- ❖ Většina dotazovaných dětí (94,8 %) nekouří marihuanu vůbec nebo méně často než jednou za rok. Jednou týdně až několikrát za měsíc kouří marihuanu 5,2 % respondentů.
- ❖ Naprostá většina respondentů (98,5 %) nezkusila jiné drogy, např. extázi, pervitin, heroin apod.
- ❖ V otázce, s kým si respondenti jdou popovídat, když se ocitnou v situaci, se kterou si neví rady, byli nejčastěji zmiňováni rodiče, které uvedly téměř dvě třetiny dotázaných (65,8 %), a kamarádi ze školy, za kterými by šla téměř polovina respondentů (47,40 %). Téměř desetina dotazovaných se nikomu nesvěřuje (7,9 %).
- ❖ V otázce, kde by respondenti hledali pomoc v případě, že by jim nebo někomu z jejich kamarádů hrozilo doma nebezpečí, byli nejčastěji uváděni širší rodina (47,4 %), kamarádi a jejich rodiče (34,2 %) a třídní učitel (31,6 %).
- ❖ Více než polovina dotazovaných (55,3 %) uvedla, že si s rodiči povídala o škodlivosti drog nebo alkoholu, zbývající téměř polovina (44,7 %) si s rodiči o škodlivosti těchto látek nepovídala.

Mládež od 15 let

- ❖ Z výsledků analýz vyplývá, že **nejčastěji (tj. denně) se respondenti věnují rozhovorům s přáteli na PC – Facebook, chat apod. (76,8 %)**, dále pak starání se o domácí zvíře (42,8 %), telefonování a posílání SMS (41,5 %) nebo chození ven s přáteli a kamarády (34,9 %).
- ❖ V místě bydliště považuje možnosti pro trávení volného času po škole za dostatečné více než tři čtvrtiny mladých (rozhodně ano 33,3 %, spíše ano 47,6 %). Nespokojena je pětina dotázaných (19,0 %).
- ❖ Necelá polovina respondentů (45,5 %) uvedla, že jim pro trávení volného času nic neschází. Necelé pětině respondentů schází krytý plavecký bazén (15,2 %). Necelé desetina schází parky a sportovní zařízení (9,1 %).
- ❖ Osm z deseti dotázaných respondentů z řad mládeže od 15 let (86,0 %) je součástí nějaké party či skupiny kamarádů.
- ❖ Více než pětina dotázaných mladých (23,3 %) se ve volném čase občas až pravidelně nudí.
- ❖ Čtvrtina dotázaných (25,6 %) byla často nebo občas svědkem fyzického nebo psychického omezování či týrání jedince v kolektivu.

- ❖ Necelá pětina respondentů (19,0 %) nepije alkohol vůbec nebo jej pije méně často než jednou za rok. Několikrát týdně až denně pije alkohol 14,3 % dotázaných.
- ❖ Necelá polovina dotazovaných mladých (44,2 %) nekouří cigarety vůbec nebo méně často než jednou za rok. Několikrát týdně až denně kouří cigarety 30,3 % respondentů.
- ❖ Většina dotazovaných mladých (79,1 %) nekouří marihuanu vůbec nebo méně často než jednou za rok. Jednou týdně až několikrát za měsíc kouří marihuanu 5,2 % respondentů.
- ❖ Většina respondentů (83,7 %) nezkusila jiné drogy, např. extázi, pervitin, heroin apod.
- ❖ V otázce, s kým si respondenti jdou popovídat, když se ocitnou v situaci, se kterou si neví rady, byli nejčastěji zmiňováni rodiče, které uvedla více než polovina dotázaných (55,8 %), a jiní kamarádi, za kterými by šel zhruba stejný počet osob (53,5 %). Téměř šestina dotazovaných se nikomu nesvěřuje (16,3 %).
- ❖ Více než polovinu respondentů při důležitém rozhodnutí ovlivňuje názor kamarádů mimo školu (58,1 %) a rodičů (55,8 %). Více než čtvrtinu dotázaných ovlivňují spolužáci (27,9 %). Více než pětinu mladých lidí ovlivňuje názor sourozenců (20,9 %) a jiných rodinných příslušníků (20,9 %).
- ❖ V otázce, kde by respondenti hledali pomoc v případě, že by jim nebo někomu z jejich kamarádů hrozilo doma nebezpečí, byli nejčastěji uváděni širší rodina (58,1 %), kamarádi a jejich rodiče (32,6 %) a linka bezpečí (27,9 %).
- ❖ V otázce na zkušenosti s fackou či bitím ze strany rodičů uvedla více než čtvrtina, že k takové situaci nikdy nedošlo (27,9 %), a více než polovina uvedla (58,1 %), že k takové situaci dochází jenom výjimečně, když jde o velký průšvih. Jednou měsíčně bývá bito 14,0 % mladých ve věku od 15 let.
- ❖ Více než polovina dotazovaných (60,5 %) uvedla, že si s rodiči povídala o škodlivosti drog nebo alkoholu, zbývající téměř dvě pětiny (39,5 %) si s rodiči o škodlivosti těchto látek nepovídala.

Poskytovatelé sociálních služeb

V roce 2016 bylo uskutečněno vyčerpávající šetření mezi cílovou skupinou poskytovatelů sociálních služeb, které působí mj. v ORP Velké Meziříčí. Cílem bylo identifikovat priority, na které by se mělo KPSS v ORP Velké Meziříčí zaměřit. Byla sledována i celá řada dalších souvisejících informací.

Také v roce 2020 byli osloveni všichni poskytovatelé sociálních služeb s žádostí o poskytnutí zpětné vazby k pracovním verzím SWOT analýz pro jednotlivé cílové skupiny, na které se KPSS v ORP Velké Meziříčí primárně zaměřuje. Současně byli poskytovatelé sociálních služeb požádáni o připomínkování priorit k SPRSS v ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023. Vzhledem k tomu, že po celou dobu procesu plánování sociálních služeb na komunitním principu docházelo k pravidelným setkáváním pracovních skupin a řídicí skupiny za účasti zástupců poskytovatelů sociálních služeb, možnosti připomínkovat a vznášet náměty využili pouze čtyři poskytovatelé sociálních služeb. Jejich náměty byly posouzeny a zohledněny při finálních úpravách tohoto strategického dokumentu.

VIII. SÍŤ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Síť veřejně podporovaných sociálních služeb je tvořena kapacitami sociálních služeb působících na území ORP Velké Meziříčí, které participují na procesu plánování sociálních služeb a jsou potřebné pro občany tohoto území. Síť sociálních služeb tohoto území je tvořena pobytovými sociálními službami a sítí terénních, ambulantních a dalších služeb v sociální oblasti. Sociální služby, které jsou zahrnuty do sítě sociálních služeb na území ORP Velké Meziříčí, jsou uvedeny v tabulkách níže.

Výčet stávajících poskytovatelů sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí – dle formy poskytování

Pobytové služby

6419172	Česká katolická charita	Moravec	Domovy pro seniory	83 lůžek
1930601	Domov pro seniory Velké Meziříčí, p. o.	Velké Meziříčí	Domovy pro seniory	67 lůžek
4675114	Centrum Kociánka	Velké Meziříčí	Odlehčovací služby	10 lůžek
3256253	Centrum Kociánka	Březejc, Velké Meziříčí	Týdenní stacionáře	22 lůžek
1122475	Domov Kamélie Křížanov, p. o.	Křížanov + Bystřice nad Pernštejnem + Osová Bítýška	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	92 lůžek
9242018	Domov Kamélie Křížanov, p. o.	Kadolec	Domovy se zvláštním režimem	6 lůžek
7927760	Domov Kamélie Křížanov, p. o.	Křížanov + Velké Meziříčí + Osová Bítýška	Chráněné bydlení	44 lůžek
7444236	Sociální služby města Velké Meziříčí	Velké Meziříčí	Odlehčovací služby	5 lůžek
7602153	Domov pro seniory Velké Meziříčí, p. o.	Velké Meziříčí	Domovy se zvláštním režimem	36 lůžek
4616210	Poliklinika Velká Bíteš	Velká Bíteš	Domov pro seniory	27 lůžek
3177019	Domov bez zámku Náměšť nad Oslavou, lokalita Velká Bíteš	Velká Bíteš	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	23 lůžek
7321373	Ječmínek, o.p.s.	Žďár nad Sázavou	Azylový dům	30 lůžek
CELKEM				445 lůžek

Ambulantní služby

3281341	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou – (Wellmez - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Velké Meziříčí)	Velké Meziříčí	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	40 klientů (okamžitá kapacita služby)
1121256	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Klub v 9 – centrum služeb pro podporu duševního zdraví Žďár nad Sázavou)	Velké Meziříčí + Žďár nad Sázavou + Bystřice nad Pernštejnem	Sociální rehabilitace	36 klientů (okamžitá kapacita služby)
7484997	Centrum Kociánka	Velké Meziříčí	Sociálně terapeutické dílny	25 klientů
1429938	Chaloupky o. p. s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání – Klub Lebeda	Velké Meziříčí	Sociální rehabilitace	8 klientů (okamžitá kapacita služby)
5172335	Sociální služby města Velké Meziříčí	Velké Meziříčí	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se	10 klientů (okamžitá kapacita služby)

			zdravotním postižením	
4124928	Sociální služby města Velké Meziříčí	Velké Meziříčí	Pečovatelská služba	1 klient (okamžitá kapacita služby)
4409498	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Nesa – denní stacionář Velké Meziříčí)	Velké Meziříčí	Denní stacionáře	20 klientů (okamžitá kapacita služby)
2029003	Občanská poradna Žďár nad Sázavou, z. s.	Velké Meziříčí + Žďár nad Sázavou	Odborné sociální poradenství	2 intervence
4899903	Centrum Kociánka	Velké Meziříčí	Denní stacionáře	30 klientů
3055029	Městys Křižanov	Křižanov	Pečovatelská služba	1 klient (okamžitá kapacita služby)
8652328	STŘED Třebíč	Třebíč	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1 klient (okamžitá kapacita služby)
7916360	Poliklinika Velká Bíteš	Velká Bíteš	Pečovatelská služba	10 klientů
7736193	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč (K-centrum Třebíč)	Třebíč	Kontaktní centrum	20 klientů
4899903	Centrum Kociánka – pracoviště Březejc	Velké Meziříčí	Denní stacionář	30 klientů

Terénní služby

3281341	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Wellmez - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Velké Meziříčí)	Velké Meziříčí	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	8 klientů (okamžitá kapacita služby)
1121256	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Klub v 9 – centrum služeb pro podporu duševního zdraví Žďár nad Sázavou)	Velké Meziříčí + Žďár nad Sázavou + Bystřice nad Pernštejnem	Sociální rehabilitace	3 klienti (okamžitá kapacita služby)
3055029	Městys Křižanov	Křižanov	Pečovatelská služba	2 klienti (okamžitá kapacita služby)
3782703	Městys Měřín	Měřín	Pečovatelská služba	1 klient (okamžitá kapacita služby)
4780870	Tomáš Rohovský	Velké Meziříčí	Pečovatelská služba	3 klienti (okamžitá kapacita služby)
8670041	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Osobní asistence Velké Meziříčí)	Velké Meziříčí + Žďár nad Sázavou + Bystřice nad Pernštejnem	Osobní asistence	24 klientů (okamžitá kapacita služby)
1676648	Domácí hospic Vysočina, o.p.s., Středisko hospicové péče Nové Město na Moravě	Nové Město na Moravě + Velké Meziříčí	Odlehčovací služby	6 klientů / den
4124928	Sociální služby města Velké Meziříčí	Velké Meziříčí	Pečovatelská služba	5 klientů (okamžitá kapacita služby se liší dle denní doby)
7981302	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Domácí hospicová péče Žďár nad Sázavou)	Žďár nad Sázavou	Odlehčovací služby	4 klienti
7916360	Poliklinika Velká Bíteš	Velká Bíteš	Pečovatelská služba	60 klientů
8652328	STŘED Třebíč – sociální asistence a poradenství	Třebíč	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2 klienti (okamžitá kapacita služby)
7736193	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč (K-centrum Třebíč)	Třebíč	Kontaktní centrum	20 klientů

5370399	Ječmínek, o.p.s.	Žďár nad Sázavou	Terénní programy	2 klienti (okamžitá kapacita služby)
3849965	STŘED Třebíč – Linka důvěry	Třebíč	Telefonická krizová pomoc	1 klient (okamžitá kapacita služby)
5395460	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou (Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi)	Žďár nad Sázavou	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3 klienti (okamžitá kapacita služby)
8414368	Portimo Nové Město na Moravě	Nové město na Moravě	Raná péče	2 klienti (okamžitá kapacita služby)
9920262	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč (Raná péče)	Třebíč	Raná péče	71 klientů
4123958	Společnost pro ranou péči, Uzbecká, Brno	Brno	Raná péče	9 klientů (okamžitá kapacita služby)
7118025	Centrum pro dětský sluch TAMTAM, o.p.s.	Zlín	Raná péče	125 klientů
7154342	Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč (AL PASO Vysočina)	Třebíč	Terénní programy	4 klienti (okamžitá kapacita služby)

IX. SWOT ANALÝZY

Na základě osobního projednání v rámci pracovních skupin a v řídicí skupině, na základě řady podnětů ze strany aktérů v sociální oblasti a při zohlednění analytických a empirických poznatků byly vypracovány návrhy SWOT analýz pro jednotlivé cílové skupiny, na které se KPSS v ORP Velké Meziříčí dlouhodobě zaměřuje. Současně byly stanoveny priority v sociální oblasti.

Jednotlivé SWOT analýzy a priority byly dále představeny na setkání aktérů KPSS, včetně zástupců veřejnosti dne 24. 9. 2020. K návrhům se měli možnost aktéři v sociální oblasti dále vyjadřovat a vznášet náměty na jejich optimalizaci. Teprve po zapracování všech námětů byla pracovní verze SPRSS v ORP Velké Meziříčí na období 2021–2023 postoupena k projednání politickým orgánům města Velké Meziříčí.

SWOT analýza – senioři

Vnitřní prostředí	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Pestrá nabídka sociálních služeb pro cílovou skupinu senioři poskytovaná v různých formách (pobytové, ambulantní a terénní). • Podíl obce Velké Meziříčí na financování sociálních služeb pro seniory s využitím vlastní příspěvkové organizace a přerozdělováním finančních prostředků na podporu činnosti NNO pracujících mj. s cílovou skupinou senioři. • Možnosti informovanosti o nabídce sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí prostřednictvím Elektronického katalogu sociálních služeb, který je určen nejen občanům, ale také např. zástupcům obcí v ORP, lékařům a dalším. • Město Velké Meziříčí nabízí dobré možnosti pro cílovou skupinu senioři také v oblastech jako je zdravotnická péče, kultura aj. • Daří se postupně řešit problém bariérovosti (nová výstavba komunikací, chodníků atd. splňuje požadavky na bezbariérovost). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuálně vzrůstá počet obyvatel v ORP Velké Meziříčí i ve městě Velké Meziříčí ve věku 65 a více let. Lze očekávat pokračování trendu stárnutí populace i v dalších letech. Lze predikovat nedostatečné kapacity některých sociálních služeb pro seniory. • Lze predikovat navýšení poptávky po domácí i pobytové hospicové (paliativní) péči o umírajícího člověka jako multidisciplinární službě (lékaři, zdravotní sestry, sociální pracovníci, psycholog, kaplan), která je poskytována nepřetržitě, 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. • Nedostatečná aktivizace neformálních pečovatелů v oblasti informovanosti, zvyšování kompetencí, metodické pomoci, setkávání a předávání zkušeností. • Nedořešená bezbariérovost některých míst ve Velkém Meziříčí – jedná se např. o vlakové nádraží a další.
Vnější prostředí	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Průběžný monitoring a případné využívání možnosti grantů a dotačních projektů v sociální oblasti. • Spolupráce s Krajem Vysočina v oblasti KPSS. • Spolupráce s obcemi I. a II. typu v rámci ORP v oblasti KPSS. • Participace obcí I. a II. typu na financování sociálních služeb na tzv. solidárním principu. • Podpora rozvoje služeb v oblasti dopravy seniorů (např. „senior taxi“). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšená sociální mobilita mladších kohort obyvatel snižuje výhledově možnosti řešit péči o osoby závislé na péči jiných osob v přirozeném prostředí s podporou rodiny. • Vzrůst počtu obyvatel s tzv. civilizačními chorobami (stařecká demence Alzheimerova typu, diagnóza „F“ atd.) v populaci ČR a zvýšená potřeba kapacit v zařízeních poskytovatelů pobytových sociálních služeb (domov se zvláštním režimem, LDN atd.).

<ul style="list-style-type: none"> • Podpora kulturních, volnočasových aktivit a možností pro seniory. • Další postupné řešení problematiky bariér (bezbariérovost města). Iniciace systematického a komplexního přístupu k řešení této problematiky na území města. • Optimalizace hromadné dopravy ve městě Velké Meziříčí a okolních obcích v rámci ORP. Především uplatnění tzv. nízkopodlažních autobusů, optimalizace linky hromadné dopravy prostorově k zařízením poskytovatelů sociálních služeb pro seniory, optimalizace linky hromadné dopravy časově tak, aby mohly být využívány cílovými skupinami senioři a OZP. • Realizace přednášek v oblasti prevence kriminality, finanční gramotnosti, tzv. šmejdu apod. ve spolupráci s městskou policií, neziskovými organizacemi Bílý kruh bezpečí apod. • Podpora domácí hospicové (paliativní) péče a informovanost obyvatel o této možnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Předpoklad stagnace finančních zdrojů na podporu sociálních služeb v návaznosti na pandemii COVID-19 a ekonomickou recesi. • Nejasnosti ohledně nastavení a optimalizace krajské sítě sociálních služeb v nadcházejících letech. • Nejasnosti ohledně novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, (zejména problematika financování sociálních služeb).
---	---

SWOT analýza – osoby se zdravotním postižením

Vnitřní prostředí	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Stávající nabídka sociálních služeb pro některé skupiny OZP. Nabídka ambulantních a terénních služeb (pečovatelská služba, osobní asistence, raná péče, denní stacionář, ošetrovatelská služba), které umožňují lidem s postižením žít ve svém domácím prostředí. • Podíl obce Velké Meziříčí na financování sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením s využitím vlastní příspěvkové organizace a přerozdělováním finančních prostředků na podporu činnosti NNO pracujících s cílovou skupinou osoby se zdravotním postižením. • Velké Meziříčí nabízí dobré možnosti pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením také v jiných oblastech, jako je např. zdravotnická péče, kultura. • Aktivní činnost organizací, které se věnují osobám se zdravotním postižením, avšak nejsou poskytovateli soc. služeb – Handicap Sport Club Velké Meziříčí, Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí atd. • Činnost dobrovolnického centra Kambala (Oblastní charita Žďár n. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence nízkopodlažních autobusů. • Nedořešená bezbariérovost některých míst ve Velkém Meziříčí. • Parkovací místa pro osoby s postižením (malá kapacita, zneužívání osobami bez ZP, v zimě je na tato místa nahrnován sníh, špatné umístění – před poštou ve svahu apod.). • Nedostatečná kapacita odlehčovací služby. • Absence služeb pro osoby se získaným postižením (podpora v životní etapě po postižení). • Absence psychologické podpory OZP. • Nedostatečná nabídka sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním. • Nedostatečná kapacita terénních služeb s ohledem na stále rostoucí poptávku po službách. • Nedostatečná pružnost terénních služeb – neschopnost zajistit službu např. po 16 hod. a o víkendech. • Neexistence reálně fungující odlehčovací služby a osobní asistence pro rodiny dětí s těžkým zdravotním postižením od 1 roku věku.

<p>Sázavou) v místních sociálních službách (Nesa – denní stacionář, Domov pro seniory, Sociální služby města).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daří se postupně řešit odstraňování bariér. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence pracovních příležitostí pro OZP, chráněná pracovní místa. • Absence služby pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením při výběru budoucího povolání. • Absence komplexních informací o možnostech zaměstnání, o úhradách pojišťoven za služby, o čerpání příspěvků na přestavbu bytu či dopravu, o kompenzačních pomůckách, o možnostech léčby a pomoci, informace o volnočasových aktivitách, o psychosociální podpoře aj. • Nedostatečná prevence mezi žáky a studenty (přednášky, osobní setkání s OZP).
Vnější prostředí	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Průběžný monitoring a případné využití možností grantů a projektů v sociální oblasti. • Navýšení kapacity pro pobytovou odlehčovací službu. • Intenzivnější uplatňování služeb dobrovolníků s cílovou skupinou OZP. • Podpora vzniku služby zajišťující za dostupnou cenu svoz např. k lékaři, na úřady aj. (senior taxi apod.). • Podpora kulturních, volnočasových aktivit a možností pro OZP ve Velkém Meziříčí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejistota ve financování sociálních služeb v návaznosti na pandemii COVID-19 a ekonomickou recesi. • Nejasnosti ohledně optimalizace krajské sítě sociálních služeb kraje Vysočina v nadcházejících letech a jejího financování. • Nejasnosti ohledně novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. • Stále přetrvávající předsudky ve společnosti vůči osobám se zdravotním postižením. • Nezájem veřejnosti o problematiku sociálních služeb.

SWOT analýza – děti, mládež a rodina

Vnitřní prostředí	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Děti a mládež do 26 let</u> • Stávající nabídka (především organizovaných) volnočasových aktivit pro děti a mládež (zejména u dětí do 10 let) je ve Velkém Meziříčí velmi dobrá. • <u>Rodiny s dětmi</u> • Existence nabídky sociálních služeb pro rodiny s dětmi. • Stávající nabídka volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi. • Působení sociálně aktivizační služby, která se zaměřuje na rodiny s dětmi. • Působení OSPOD (terénní pracovnice). 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Rodiny s dětmi</u> • Absence dostupné nabídky – psychoterapeut, psychiatr (pro rodiny s dětmi). • Absence ekonomicky dostupného bydlení pro rodiny v krizi – tzv. sociálního bydlení. Migrace některých žen s dětmi do azylových zařízení (Žďár nad Sázavou, Třebíč, Jihlava). • Nedostatečná nabídka pracovních míst na zkrácený úvazek pro matky s dětmi. • Bariérovost pro pohyb s kočárky v některých částech města. • Nedostačující možnosti individuálního bydlení pro mladé (tzv. startovací bydlení). • Nedostačující ekonomicky dostupné individuální bydlení – tzv. sociální bydlení. • Absence kapacit odborných lékařů (např. zubaři).

Vnější prostředí	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">• <u>Děti a mládež do 26 let</u>• Podpora neorganizovaných aktivit pro mládež 15 a více let.• Podpora činnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež.• Další systematický rozvoj možností a zařízení pro aktivní trávení volného času především pro starší děti a mládež (cyklo/in-line stezky apod.).• Posilování terénních služeb a programů pro děti, mládež, ale také pro rodiny s dětmi.• Zajištění dostupnosti psychologa (i psychiatrických služeb) pro děti, mládež a rodiny.• Intenzivnější realizace preventivních programů (přednášky, akce, besedy) pro děti, mládež.• Spolupráce v rámci pracovní skupiny kromě poskytovatelů služeb a zástupců MěÚ také s dalšími subjekty a složkami – např. městská policie Velké Meziříčí, zástupci základních a středních škol – ředitelé, výchovní poradci.• <u>Rodiny s dětmi</u>• Větší podpora sociálních služeb pro rodiny s dětmi poskytovaných terénní formou.• Posílení aktivizace rodin s cílem zvýšit jejich finanční gramotnost, zamezit jejich předlužení, ztrátě bydlení, posílit kompetence v péči o domácnost atd.• Podpora služeb, které poskytují cílové skupině poradenství a další alternativy.• Zvýšení počtu ekonomicky dostupných bytů ve Velkém Meziříčí.• Působení na ÚP a zaměstnavatele v regionu v návaznosti na úpravy legislativy – nabídka možností zkrácených úvazků především skupině žen s dětmi.• Aktivnější působení na rodiny s dětmi a vybízení k využívání možností pro aktivní trávení volného času, které město nabízí.	<ul style="list-style-type: none">• <u>Děti a mládež do 26 let</u>• Snížený respekt vůči autoritám (rodiče, učitelé, policie, starší osoby apod.).• Nedokonalá a někdy problematická funkce rodiny – „osamocení“ pociťované některými dětmi a mládeží.• Drobná kriminalita (především poškozování cizího majetku, sprejství), ale v dílčích případech také přestupky proti veřejnému pořádku, požívání alkoholu, užívání lehkých drog (marihuana, cigarety u dětí) apod.• Záškoláctví – především u středoškoláků.• <u>Rodiny s dětmi</u>• Nárůst počtu rodin s dětmi, které se ocitají v sociální krizi a jsou přímo ohroženy sociálním vyloučením (jedná se často o mladé rodiny s dětmi).• V těchto případech častá identifikace snížených kompetencí v péči o domácnost, nízké finanční gramotnosti, která často souvisí s nižším stupněm vzdělání rodičů.• Růst počtu dětí s poruchami chování (hyperaktivita apod.) napříč celou populací bez ohledu na sociální status rodin.

SWOT analýza – osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením

Vnitřní prostředí	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Nebyly zaznamenány manifestní problémy s cílovou skupinou. • Fenomén bezdomovectví ani žádná lokalita, která by se dala charakterizovat jako tzv. sociálně vyloučená, ve Velkém Meziříčí prakticky neexistuje. • Podíl obce Velké Meziříčí na financování některých sociálních služeb. • Základní informovanost cílové skupiny o možnostech pomoci funguje po linii úřadu práce, odboru sociálních věcí, prostřednictvím NNO a zprostředkovaně. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence ekonomicky dostupného individuálního bydlení – tzv. sociální bydlení. • Absence azylového domu a s tím související migrační trend osob bez domova. • Nižší organizovanost a systémovost v přístupu k cílové skupině osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením ze strany aktérů v sociální oblasti, ale i dalších složek – organizací a partnerů na území města. • Nedostatečné zaměření obce na problematiku drogové prevence. • Zvýšený počet zadlužených občanů a osob s trvalým pobytem na ohlašovně městského úřadu. • Nízká finanční gramotnost některých občanů.
Vnější prostředí	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení počtu ekonomicky dostupných bytů (sociální bydlení). • Individuální práce s klienty v návaznosti na koncept prostupného bydlení. • Zvýšení kapacit služeb poskytovaných terénní formou. • Podpora neziskových organizací v oblasti sociální prevence. • Větší aktivity a koordinace aktivit v rámci projektu „prevence kriminality“. 	<ul style="list-style-type: none"> • V návaznosti na celorepublikové trendy a empirické poznatky predikce růstu počtu osob, které se ocitnou v krizi nebo budou ohroženy sociálním vyloučením. • Nejasnosti ohledně optimalizace krajské sítě sociálních služeb kraje Vysočina v nadcházejících letech. • Nejasnosti ohledně novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

X. PRIORITY A OPATŘENÍ NA OBDOBÍ 2021–2023

Priorita č.	Priorita	Dílčí činnosti, kroky, opatření	Výsledek, výstup	Náklady a zdroje financování	Participace, role v procesu	Typ priority, časové vymezení	Evaluaace	Ostatní, např. soulad se zákonem č. 108/2006 Sb., vyhláškou č. 505/2006 Sb., apod.
Priorita č. 1	Zachování podílu města Velké Meziříčí na financování sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny s využitím vlastní příspěvkové organizace a přerozdělováním finančních prostředků na podporu činnosti NNO pracujících s jednotlivými cílovými skupinami.	Příprava SPRSS v ORP Velké Meziříčí 2021–2023 jako podklad pro politická rozhodnutí.	Funkční síť sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí.	Podle schválení finančních prostředků zastupitelstvem města.	Vedení města, politické orgány města Velké Meziříčí.	Průběžná priorita rok 2021–2023.	Okamžitá – rozhodnutí politických orgánů města.	Nenároková záležitost.
Priorita č. 2	Zachování nabídky a rozsahu stávajících sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí, včetně zajištění souvisejícího financování stávajících služeb ze strany města Velké Meziříčí.	Příprava SPRSS v ORP Velké Meziříčí 2021–2023 jako podklad pro politická rozhodnutí.	Funkční síť sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí.	Podle schválení finančních prostředků zastupitelstvem města.	Vedení města, politické orgány města Velké Meziříčí a aktéři KPSS – vstupní analýzy, SWOT analýzy, nastavení priorit.	Průběžná priorita rok 2021–2023.	Okamžitá – rozhodnutí politických orgánů města.	Nenároková záležitost.
Priorita č. 3	Rozšíření procesu KPSS do dalších obcí v rámci ORP Velké Meziříčí. Poskytování obcím v rámci ORP informační a metodické podpory v sociální oblasti. Informování o možnostech sdílení finančních	3.1. Prezentace u příležitosti setkání představitelů obcí v rámci mikroregionu Velkomeziříčsko - Bítešsko.	Zvýšení informovanosti představitelů menších obcí.	Cca 15 tis. Kč.	Konzultační subjekt.	Průběžná priorita rok 2021–2023	Místostarosta, vedoucí odboru, koordinátorka KPSS.	Kompatibilita s manuaelem MPSV a zohlednění dobré praxe z jiných ORP.

	prostředků určených pro podporu sociálních služeb působících v rámci ORP na tzv. solidárním principu, tj. podle počtu obyvatel, a navýšení tak objemu finančních prostředků, které směřují do sociální oblasti.	3.2. Zprostředkování informací o přínosu KPSS pro menší obce. 3.3. Zprostředkování informací starostům obcí I. a II. typu o možnosti sdružování prostředků na podporu financování sociálních služeb na solidárním principu v rámci ORP Velké Meziříčí. 3.4. Příprava formálních návrhů spolupráce (smluvních ujednání – 2 varianty) mezi obcemi se zohledněním zkušeností z jiných ORP.	Zvýšení informovanosti představitelů menších obcí. Informační materiál. Participace obcí I. a II. typu na financování sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí. Informační materiál. Participace obcí I. a II. typu na financování sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí.	Cca 25 tis. Kč. Cca 25 tis. Kč. Cca 50 tis. Kč.				
Priorita č. 4	Rozšíření povědomí o možnostech využívání	4.1. Adresný direct	Zvýšení informovanosti.	Cca 10 tis. Kč za rok.	Konzultační subjekt.	Průběžná priorita	Koordinátorka KPSS,	

	Elektronického katalogu sociálních služeb do obcí participujících na procesu KPSS v rámci ORP Velké Meziříčí, ale také do dalších obcí v rámci ORP. Zvyšování míry povědomí o možnostech využívání Elektronického katalogu sociálních služeb mezi lékaři, neformálními pečovateli a dalšími skupinami potenciálních uživatelů této aplikace.	mailing s CATI podporou. 4.2. Informování u příležitosti setkání zástupců uvedených skupin akterů. 4.3. Aktualizace Elektronického katalogu sociálních služeb. 4.4. Implementace Elektronického katalogu sociálních služeb na web prezentace obcí I. a II. typu projevující zájem participovat na KPSS v ORP Velké Meziříčí.	Optimalizace katalogu.	Cca 15 tis. Kč za rok. Cca 15 tis. Kč za rok.	Konzultační subjekt. Konzultační subjekt.	rok 2021–2023.	vedoucí odboru.	
Priorita č. 5	Cíleným způsobem zvyšování kompetencí a informovanosti tzv. neformálních pečovatелů, tj. osob pečujících o osobu závislou na péči jiné osoby, např. podporou jejich	Organizace setkání neformálních pečovatелů. Identifikace zpětné vazby v oblasti potřeby sociálních služeb,	Zvyšování informovanosti, zvyšování kompetencí, zprostředkování zpětné vazby a setkávání.	Cca 15 tis. Kč za rok.	Konzultační subjekt.	Průběžná priorita rok 2021–2023.	Koordinátorka KPSS, vedoucí odboru.	Metodická podpora Kraje Vysočina.

	setkávání, přenosem informací apod.	informací o možnosti řešení nepříznivé sociální situace osoby závislé na jejich péči i další informace.						
Priorita č. 6	Postupné řešení problematiky bariér (bezbariérovosti města) ve spolupráci s ostatními relevantními složkami města Velké Meziříčí. Další rozvíjení systematického a komplexního přístupu k řešení této problematiky ve správním území ORP Velké Meziříčí.	6.1. Identifikace bariér v rámci pracovních skupin, včetně jejich popisu a lokace. 6.2. Návrh opatření pro odstranění bariér.	Postupná eliminace bariér ve městě a správním obvodu ORP.	Nelze kvantifikovat.	Město Velké Meziříčí, obce I. a II. typu.	Dlouhodobá priorita. Pracovní skupiny KPSS v ORP Velké Meziříčí.	Příslušná pracoviště obcí.	Platná legislativa.
Priorita č. 7	V návaznosti na možnosti čerpání finančních prostředků z dotačních titulů České republiky zřizování kapacit sociálního bydlení (byty se sociálně dostupným nájmem) především pro skupinu – senioři, ale také kapacity sociálně dostupného bydlení pro další skupiny osob v nepříznivé sociální situaci (např. matky samoživitelky apod.).	Rekonstrukce objektu bývalého internátu Střední školy řemesel a služeb na ul. Hornoměstská.	Zbudování až 30 bytových jednotek.	Projektované náklady cca 65 mil. Kč.	Město Velké Meziříčí.	Krátkodobá priorita cca do roku 2023.	Příslušná pracoviště města Velké Meziříčí a poskytovatel dotace.	Platná legislativa a dotační podmínky.
Priorita č. 8	Postupné zvyšování kapacitních možností služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením poskytovaných	Navýšení personálních kapacit u konkrétních sociálních služeb.	Lepší dostupnost služeb sociální péče poskytovaných terénní formou.	Aktuálně nelze kvantifikovat.	Kraj Vysočina, město Velké Meziříčí, obce I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí.	Dlouhodobá priorita.	Město Velké Meziříčí – vedoucí odboru.	Soulad se zákonem č. 108/2006 Sb., vyhláškou č. 505/2006 Sb.

	terénní formou (pečovatelská služba, osobní asistence) v rámci ORP Velké Meziříčí.							
Priorita č. 9	Rozšíření provozní doby terénních služeb sociální péče (alespoň jedna pečovatelská služba v ORP Velké Meziříčí) po 16 hod. včetně víkendového provozu. Případné zabezpečení u jedné ze služeb sociální péče poskytovaných terénní formou nepřetržitý provoz.	Navýšení – posílení personálních kapacit Sociálních služeb města Velké Meziříčí (pečovatelská služba).	Lepší dostupnost služeb sociální péče poskytovaných terénní formou.	Aktuálně nelze kvantifikovat.	Sociální služby města Velké Meziříčí, Kraj Vysočina, Město Velké Meziříčí, obce I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí.	Krátkodobá priorita do roku 2022.	Ředitelka Sociálních služeb města Velké Meziříčí. Město Velké Meziříčí – vedoucí odboru.	Soulad se zákonem č. 108/2006 Sb., vyhláškou č. 505/2006 Sb. Soulad s prioritami SPRSS Kraje Vysočina.
Priorita č. 10	Postupné zvyšování kapacitních možností odlehčovacích služeb pro různé cílové skupiny.	Navýšení personálních kapacit u konkrétních sociálních služeb. Investice do rozšíření kapacit lůžek.	Lepší dostupnost odlehčovacích služeb.	Aktuálně nelze kvantifikovat. Možnosti řešení investic formou dotačních titulů.	Kraj Vysočina, město Velké Meziříčí, obce I. a II. typu v ORP Velké Meziříčí.	Dlouhodobá priorita.	Město Velké Meziříčí – vedoucí odboru.	Soulad se zákonem č. 108/2006 Sb., vyhláškou č. 505/2006 Sb., případně dotačními podmínkami.
Priorita č. 11	Zajištění služeb dětského psychologa, psychiatra. Zajištění dostupnosti specializovaných lékařů ve městě Velké Meziříčí (např. poskytnutím bydlení těmto specialistům nebo nabídkou jiných benefitů).	Oslovení formou sociálních sítí, případně adresným mailingem.	Zvýšení dostupnosti specialistů.	Aktuálně nelze kvantifikovat. Možnosti řešení prostor, případně ubytování ve spolupráci s Domem zdraví nebo městem.	Město Velké Meziříčí.	Průběžná priorita rok 2021–2023.	Město Velké Meziříčí – vedoucí odboru.	
Priorita č. 12	Podpora služeb souvisejících s dopravou seniorů a OZP, jako je např. nízkopodlažní autobus, senior taxi apod.	12.1. Identifikace tras vhodných pro uplatnění nového vozu	Postupná optimalizace vozového parku.	Nelze kvantifikovat.	Město Velké Meziříčí.	Dlouhodobá priorita.	Politické orgány města.	

		hromadné dopravy. 12.2. Zvážení možnosti zřízení senior taxi.						
Priorita č. 13	Podpora konání osvětových přednášek v oblasti prevence kriminality (tzv. šmejdu) s využitím např. městské policie, neziskových organizací Bílý kruh bezpečí apod. Zaměření těchto aktivit nejen na seniory a osoby zdravotně postižené, ale také na cílovou skupinu děti, mládež a rodina (např. finanční gramotnost, problematika závislostí, prevence kriminality apod.).	13.1. Organizace přednášek (školy, NZPDM, U3V, kino). 13.2. Organizace kurzů, školení (U3V, kino).	Zvyšování informovanosti, zvyšování kompetencí, prevence kriminality, snižování výskytu sociálně patologických jevů.	Nelze kvantifikovat.	MP, PČR, zástupci sociálních služeb působící v oblasti sociální prevence (závislostí), odborníci na finanční gramotnost, psychologové, psychiatři.	Průběžná priorita rok 2021–2023.	Koordinátorka KPSS, vedoucí odboru.	

XI.STRUČNĚ ZÁVĚREM

Na přípravě předloženého strategického dokumentu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Velké Meziříčí na období 2021–2023“ měli možnost participovat všichni relevantní aktéři, tedy zřizovatelé sociálních služeb poskytovatelé sociálních služeb, jejich klienti, občané, ale také odborní konzultanti a další.

Příprava tohoto strategického dokumentu se opírala mj. o bilancování II. Komunitního plánu sociálních služeb ORP Velké Meziříčí na období 2018–2020, vyhodnocení nových potřeb v sociální oblasti, analytické informace a otevřenou, transparentní komunikaci.

Výsledkem je validní a kompetentní náhled na potřebnost sociálních služeb v ORP Velké Meziříčí pro osoby, které se ocitnou v nepříznivé sociální situaci a potřebují pomoc sociálních služeb při zohlednění reálných finančních možností na podporu činnosti sociálních služeb ve vícezdrojovém systému jejich financování.

Věříme, že se ve spolupráci všech zapojených osob podaří postupně jednotlivé stanovené priority a opatření naplňovat ke spokojenosti obyvatel celého správního obvodu obce s rozšířenou působností Velké Meziříčí.

Je zřejmé, že pouhý zápal a aktivity výše uvedených aktérů nemohou stanovené priority a opatření naplňovat. Zásadním hybatelem je vstřícný přístup vedení a orgánů města Velké Meziříčí, které dlouhodobě přikládají rozvoji sociálních služeb na území ORP velkou váhu a prioritou.

XII. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

č.	Číslo
CATI	Computer Assisted Telephone Interviewing
CAWI	Computer Assisted Web Interviewing
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
Kč	Korun českých
KP	Komunitní plán
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
MP	Městská policie
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
např.	Například
NNO	Nestátní neziskové organizace
o. p. s.	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
o. s.	Občanské sdružení
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OZP	Osoby se zdravotním postižením
p. o.	Příspěvková organizace
PČR	Policie České republiky
PS	Pracovní skupina
ŘS	Řídící skupina
Sb.	Sbírky
SEO	Search Engine Optimization
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení
tj.	To je
tzv.	Takzvaný
ÚP	Úřad práce
U3V	Univerzita třetího věku
ZP	Zdravotní průkaz

XIII. SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel Velkého Meziříčí v letech 2009–2019	13
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel ORP Velké Meziříčí v letech 2009–2019	14
Graf č. 3: Vývoj stavu obyvatel města Velkého Meziříčí ve věku 0–14 let v letech 2009-2019	14
Graf č. 4: Vývoj stavu obyvatel ORP Velkého Meziříčí ve věku 0–14 let v letech 2009-2019	14
Graf č. 5: Vývoj stavu obyvatel města Velké Meziříčí ve věku nad 65 let v letech 2009-2019	15
Graf č. 6: Vývoj stavu obyvatel ORP Velké Meziříčí ve věku nad 65 let v letech 2009–2019	15
Graf č. 7: Vývoj indexu stáří ve městě Velké Meziříčí v letech 2001–2019	16
Graf č. 8: Vývoj indexu stáří v ORP Velké Meziříčí v letech 2001–2019	16
Graf č. 9: Vývoj počtu zemřelých na 1000 obyvatel ORP Velkého Meziříčí v letech 2009-2019.....	16
Graf č. 10: Vývoj počtu přistěhovaných osob na území ORP Velkého Meziříčí v letech 2009-2019.....	17
Graf č. 11: Podporuje Vaše obec nějakou sociální službu nebo služby?	22
Graf č. 12: Využívají někteří občané vaši obce sociálních služeb ve Velkém Meziříčí?.....	22
Graf č. 13: Bylo by pro vás přínosem zapojit se do KPSS?	22
Graf č. 14: Jste informováni o tom, že byl spuštěn na webových stránkách města Velké Meziříčí elektronický katalog sociálních služeb pro celou ORP Velké Meziříčí?	23
Graf č. 15: Využili byste možnosti vložit odkaz na elektronický katalog sociálních služeb pro celou ORP Velké Meziříčí na webové stránky Vaší obce, abyste mohli informovat vaše občany o nabídce sociálních služeb v regionu?	23
Graf č. 16: Co podle Vás pociťují senioři jako největší problém ve svém životě?	24
Graf č. 17: Jaké služby a pomoc pro seniory a jejich rodiny podle Vás ve městě Velké Meziříčí případně chybí?	25
Graf č. 18: Co podle Vás pociťují osoby se zdravotním postižením jako největší problém ve svém životě?	26
Graf č. 19: Jaké služby a pomoc pro OZP a jejich rodiny podle Vás ve městě Velké Meziříčí chybí? .	26

XIV. SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Lavičky.....	18
Tabulka č. 2: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Dobrá Voda.....	19
Tabulka č. 3: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Březejc.....	19
Tabulka č. 4: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Netín	19
Tabulka č. 5: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Rozseč.....	20
Tabulka č. 6: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 – obec Křižanov	20
Tabulka č. 7: Základní demografické údaje v letech 2010, 2016 a 2019 - obec Vídeň	20

XV. SEZNAM SCHÉMAT

Schéma č. 1: Cílové skupiny KPSS v ORP Velké Meziříčí	7
Schéma č. 2: Organizační struktura KPSS v ORP Velké Meziříčí	8